

BAKFITTY

-SÍRÁSÁS KÉT RÉSZBEN-

DÜRRENMATT A NAGY ROMULUS C. TÖRTÉNELMIETLEN

TÖRTÉNELMI KOMÉDIÁJÁT FIGYELEMBE VÉVE

SZEREPLŐK

ROMULUS AUGUSTUS	– Nagypál Gábor
JULIA, felesége	– Nyakó Júlia
REA, lánya	– Pallagi Melitta
ISAURIAI ZÉNÓ, keletrómai császár	– Horváth Szabolcs
SPURIUS TITUS MAMMA, a lovasság prefektusa	– Lovas Dániel
AEMILIANUS, római patrícius	– Viktor Balázs
MARES, hadügyminiszter	– Sipos György
TULLIA ROTUNDA, belügyminiszter	– Homonnai Katalin
ACHILLES/PHYLAX	– Domokos Zsolt
PYRAMUS	– Borsányi Dániel
CAESAR RUPF, nagyiparos	– Spilák Lajos
ODOAKER, a germánok fejedelme	– Rózsa Krisztián
APOLLONIA/THEODERICH	– Piti Emőke

IDŐ: Krisztus születése után négyszázhetvenhatban, március 15-e reggelétől március 16-a reggeléig.

SZÍN: Romulus császár campaniai villája.

I. FELVONÁS

A négyszázhetvenhatodik esztendőit írjuk; egy márciusi nap kora reggelén, már-már kidőlő lován megérkezik Spurius Titus Mamma prefektus a császár campaniai nyári rezidenciájába.

ACHILLES Germánok!

PYRAMUS Anikó...

ACHILLES Térj már magadhoz.

PYRAMUS Tudtam hogy te vagy.

ACHILLES Bepityizáltunk?

PYRAMUS Tegnap volt ilyen birodalmi míting a főnökkel.

ACHILLES Jó, hogy szóltatok.

PYRAMUS Ez ilyen spontán szerveződés volt.

ACHILLES Aha. Mostanában kicsit sok a spontán birodalmi míting.

PYRAMUS De nem volt vészes.

ACHILLES Aha. Idáig érzem. Nesze. Kapd már össze magad.

PYRAMUS Köszönöm.

ACHILLES Mióta iszol te?

PYRAMUS Egyrészt semmi közöd hozzá.

ACHILLES Tovább kell lépned.

PYRAMUS Jajj, hagyd már. Ez melyik kávé?

ACHILLES Ez mán a szar.

PYRAMUS Pörkölt nincs már?

ACHILLES Á, ez már az avas.

PYRAMUS Mióta áll ez ott a spájzban?

ACHILLES Mióta. Már a kávé sem a régi.

PYRAMUS Ezt nem iszom meg, ne haragudj. Nem iszom meg.

ACHILLES Tényleg nem.

PYRAMUS Öntsd össze a kettőt és adjuk oda neki.

ACHILLES Jól van. Tojás van?

PYRAMUS Mindjárt megnézem. Úgyis ki kell mennem érte. Mániája.

ACHILLES De most tényleg. Régen nem ittál ennyit.

PYRAMUS Régen nem. Hát akkor még megvolt nekem az Anikó.

ACHILLES Este nyolcra otthon kellett lenni, mi?

PYRAMUS Aha. Hát meg érted. Azért neki voltak ezzel bajai.

ACHILLES Mivel?

PYRAMUS Járt ilyen elvonóra. Ne tudd meg.

ACHILLES Komolyan?

PYRAMUS Faszért nem tojssz, Romulus? Ez nem tojik.

ACHILLES Komolyan?

PYRAMUS Na most megint kapjuk majd az ívet.

ACHILLES Meg ez a tyúkszar mindenhol...

PYRAMUS Ne tudd meg, hogy mit tesz az emberrel az alkohol.

ACHILLES Soha nem mondtad nekem, hogy az Anikó alkoholista volt.

PYRAMUS Jó, hát Pannónia. Isznak, mint a gödény. Mindig van valami bajuk.

ACHILLES Te most azért iszol, mert bajod van?

PYRAMUS Nekem? Miért lenne bajom?

ACHILLES Hát mert iszol.

PYRAMUS Söpörgess a saját házad tájékán.

ACHILLES Bocs, hogy aggódok.

PYRAMUS Aggódjál a tyúkok miatt. Basznak tojni.

ACHILLES Húsz éve basznak. Amúgy azt vágod, hogy mi van ma?

PYRAMUS Fölkel, reggeli, baromfietetés, séta, fürcsi, hajcsi.

ACHILLES Nem úgy, te fasz. Hogy hányadika van.

PYRAMUS Azta hét meg a nyolcát...

ACHILLES És nem csak, hogy hányadika, hanem idus! Ha ma nem kapunk zsét, akkor megölöm.

PYRAMUS Ja, de várjál.

ACHILLES Mire?

PYRAMUS Nem kapunk.

ACHILLES Mit?

PYRAMUS Zsét, te igenagyoniskolázott.

ACHILLES Na ne kábíts, publi.

PYRAMUS Nem kábítalak. Jacknek sanyi.

ACHILLES Mi van?

PYRAMUS Az a britanniai paraszt visszament Britanniába.

ACHILLES Mi? A főnök tudja?

PYRAMUS Dehogy tudja.

ACHILLES De ő a pénzügyminiszter! Nem mehet csak úgy vissza Britanniába.

PYRAMUS Ismered Jacket. Ez már benne volt a levegőben.

ACHILLES Azért mert nyugatról jött, azt hiszi, bármit megtehet? Ez itt Róma!

PYRAMUS Nem, ez Campania.

ACHILLES És akkor meg lehet lógni az államkasszával csak úgy?

PYRAMUS Jó, most ne engem basszál már le.

ACHILLES Miért? Te se kapsz fizetést, nem?

PYRAMUS Azért csak kifizet.

ACHILLES Talán kérdezzük meg tőle.

PYRAMUS Ja, ja, ja, majd kérdezd meg mindenképp.

SPURIUS TITUS Halló! Halló, van itt valaki?

ACHILLES Ki ordibál itt kora reggel? Komolyan mondom...

SPURIUS Halló!

PYRAMUS Csendet, fiatalember.

SPURIUS TITUS Végre. Már kezdtem azt hinni, üres a ház. Kurvára elfáradtam.

ACHILLES Ki maga?

SPURIUS TITUS Spurius Titus Mamma, a lovasság prefektusa.

PYRAMUS És mit akar?

SPURIUS TITUS Beszélnem kell a császárral.

ACHILLES Van időpontja?

SPURIUS TITUS Formaságokra most nincs idő. Sürgős híreket hoztam.

PYRAMUS Egy római császár udvarában semmi sem sürgető, Spurius Titus Mamma.

SPURIUS TITUS Rossz hírt hozok Paviából!

PYRAMUS Rossz híreket Paviából?

ACHILLES Pavia túlságosan jelentéktelen város ahhoz, hogy onnan valóban rossz hír érkezhessék.

SPURIUS TITUS De összeomlik a római világbirodalom.

PYRAMUS Lehetetlen.

ACHILLES Egy olyan hatalmas szervezet, mint a római birodalom, nem is omolhat össze.

SPURIUS TITUS De jönnek a germánok!

ACHILLES Már ötszáz éve folyton csak jönnek, Spurius Titus Mamma.

SPURIUS TITUS Hazafias kötelességem, hogy beszéljek a császárral! Azonnal!

ACHILLES Nem tartjuk kívánatosnak az olyan hazafiságot, amely ellentétes a művelt ember magatartásával.

SPURIUS TITUS Ó, Istenem!

PYRAMUS Egy tanácsot, fiatalember.

ACHILLES Ha megfogadja, villámgyorsan eléri célját.

PYRAMUS Először kérjen egy sorszámot a birodalmi ügyfélszolgálaton.

ACHILLES Két óra múlva nyit. Pontban tízkor.

SPURIUS TITUS De nekem nincs két órám! Rómának nincs két órája!

PYRAMUS Örüljön, hogy vasárnap is nyitva vagyunk.

ACHILLES Négy órában.

SPURIUS TITUS Jó. Ott vagyok. És aztán?

PYRAMUS Milyen ügyben keresné fel a birodalmi ügyfélszolgálatot?

SPURIUS TITUS Rossz hírt hozok Paviából.

ACHILLES Áldozattal és ünnepséggel kapcsolatos bejelentések: egyes kapu.

PYRAMUS Készpénz ki – és befizetése ezer sestertiusig: kettes kapu.

ACHILLES Készpénz ki – és befizetése ezer sestertius felett: hármaskapu.

PYRAMUS Rabszolgatartással kapcsolatos ügyintézés: kilencedik kapu.

SPURIUS TITUS Kilencedik?

ACHILLES Kilencedik kapu: amennyiben már rendelkezik rabszolgával...

SPURIUS TITUS De nem rendelkezem!

PYRAMUS Amennyiben nem rendelkezik rabszolgával...

SPURIUS TITUS Állj, állj, állj! Bocsánat, rosszat választottam.

ACHILLES Áldozattal és ünnepséggel kapcsolatos bejelentések: egyes kapu.

PYRAMUS Készpénz ki – és befizetése ezer sestertiusig: kettes kapu.

ACHILLES Készpénz ki – és befizetése ezer sestertius felett: hármaskapu.

PYRAMUS Rabszolgatartással kapcsolatos ügyintézés: kilencedik kapu.

ACHILLES Te is fiam, Brutus: tizes kapu.

PYRAMUS A római birodalom fennmaradását veszélyeztető törzsekkel, népcsoportokkal, illetve egyéb etnikumokkal folytatott háborúkkal, járványokkal, valamint egyéb konfliktusokkal terhes bejelentések: tizenegyes kapu.

SPURIUS TITUS Az!

ACHILLES Amennyiben jó híreket hozott Padovából, kérje a CXIV sorszámot.

PYRAMUS Amennyiben rossz híreket hozott Padovából, kérje a CXV sorszámot.

SPURIUS TITUS Paviából!

ACHILLES Amennyiben jó híreket hozott Paviából, kérje a CXVI sorszámot.

PYRAMUS Amennyiben rossz híreket hozott Paviából, kérje a CXVII sorszámot.

SPURIUS TITUS CXVII. Értem. Tehát tíz órakerem bemegyek a birodalmi ügyfélszolgálatához, tizenegyes kapu, CXVII sorszám. És akkor mehetek a császárhoz.

ACHILLES Ebius főudvarmesterhez.

PYRAMUS Ebius főudvarmesternél igényeljen egy rossz hírek bejelentésére szolgáló űrlapot.

ACHILLES Azt töltsse ki két példányban.

PYRAMUS Miután a főudvarmester, Ebius lepecsételte, menjen át a vele a birodalmi belügyminisztériumba.

ACHILLES Itt Tullia Rotunda belügyminiszter úrhölgytől két aláírási címpéldányt szíveskedjék kitöltetni.

PYRAMUS Tizenkétezer sestertius ellenében.

SPURIUS TITUS Még jó, hogy lehet kapni.

ACHILLES Ez a hozzáállás nem vezet sehová, fiatalember.

PYRAMUS Ha csak sértegetni tud bennünket, el is mehetünk.

SPURIUS TITUS Ne, ne, ne!!! Kifizetem az úrhölgyet, igen?

ACHILLES Akarja mondani az aláírási címpéldányokat.

SPURIUS TITUS Akarom mondani, igen. Azt.

PYRAMUS A tizenkétezer sestertius befizetését igazoló csekkel, az aláírási címpéldányokkal, az Ebius főudvarmester által lepecsételt és kitöltött űrlappal és biztonság kedvéért a CXVII sorszámmal visszafárad ide hozzánk.

ACHILLES Mindezt a megfelelő formában átnyújtja nekünk.

SPURIUS TITUS Megfelelő formában?

PYRAMUS Genotermben.

SPURIUS TITUS Tessék?
 ACHILLES Beteszi egy bugyiba.
 SPURIUS TITUS Bugyiba?
 ACHILLES Itt megkapja tőlünk a Birodalmi Komornyiki Pecsétet és máris tudunk adni önnek egy időpontot, őfelsége Romulus Augustus nyugatrómai császárhoz.
 SPURIUS TITUS *De ráértek, baszdmeg...*

2. JELENET

PYRAMUS Húha, frontról jövök és akkor egyből mehetek a császár elé...
 ACHILLES Teljesen el vannak ezek szállva maguktól.
 PYRAMUS Na jó...
 ACHILLES Idő van?
 PYRAMUS, ACHILLES Romulus császár jó reggelt! Már odakünn a nap felkelt! Szól a kakasunk, az a nagy tarajú: gyere ki a rétre, kot-kotkodács!
 ROMULUS Germánok?
 PYRAMUS Még sehol, császárom.
 ROMULUS Milyen nap van ma?
 ACHILLES Március idusa, felség.
 ROMULUS A szutykos faszba... Történelmi dátum. A törvény szerint ezen a napon kell kifizetnem birodalmam tisztviselőit és alkalmazottait. Régi babona! Állítólag arra jó, hogy meg ne öljék a császárt. Kerítsétek elő a pénzügyminisztert.
 ACHILLES Jack megszökött, felség.
 ROMULUS Megszökött?
 PYRAMUS Az államkasszával, császárom.
 ROMULUS Miért? Hiszen üres volt.
 ACHILLES Az a sunyi Jack biztosan azt reméli, hogy ily módon valamiképp takargatni lehet az állami pénzügyek teljes csődjét.
 ROMULUS Bölcs ember. Aki el akarja kerülni a nagy botrányt, legjobban teszi, ha rendez egy kisebbet. Tüntessük ki a „Haza megmentője” címmel.
 ACHILLES és PYRAMUS Igenis, császárom!
 PYRAMUS És most, hogy kitüntettük, mikorra várhatjuk a pénzügyi tranzakció nyélbeütődését?

ROMULUS A pénzügyi tranzakciók nyélbeütődésére várni egyenes út az alkoholizmus felé. A pannonok is itt futottak zátonyra. Megoldjuk zsebből.

ACHILLES De a számla, felség!

ROMULUS Hagyjátok, lebindzsizzuk. Hol a picsában van a babérkoszorúm? Még nagyon reggel van.

PYRAMUS Még aznap van, császárom?

ROMULUS Egy pillanat, csak megnézem, ki ment ki. Keressétek meg azt a... koszorút! Az arany babérlevél értékét számítsátok át sestertiusokra. De a visszajáró pénzt ideadjátok! A szakácsot kell még kifizetnem, birodalmam legfontosabb emberét.

PYRAMUS ÉS ACHILLES Igenis, felség.

ROMULUS Közben készítsétek elő a *früstököt*.

PYRAMUS A reggelit.

ROMULUS A *früstököt*. Hogy mi a klasszikus latinság, azt az én házamban én határozom meg. Augustus nem tojt?

PYRAMUS Nem, császárom.

ROMULUS Tiberius?

PYRAMUS A Juliusok semmit.

ROMULUS És a Flaviusok?

PYRAMUS Domitianus. De az ő tojásait felséged határozottan nem óhajtja fogyasztani.

ROMULUS Domitianus rossz császár volt. Tőlem tojhat, amennyit akar, én meg nem eszem.

PYRAMUS Parancsára, császárom.

ROMULUS És ez a tojás kitől való?

PYRAMUS Mint rendesen, Marcus Aureliustól.

ROMULUS Derék tyúk. Hozzá képest a többi császár semmit sem ér. Tojt még valaki?

PYRAMUS Odoaker.

ROMULUS Na, a bunkó germán.

PYRAMUS Két tojást.

ROMULUS Csodálatos! És fővezérem, Orestes, akinek ezt a germán bunkót kellene legyőznie?

PYRAMUS Semmit.

ROMULUS Semmit? Soha nem becsültem sokra. Ma este asztalomon legyen, gesztenyével töltve.

PYRAMUS Igenis, felség.

ROMULUS És mi újság a rólam elnevezett baromfival?

PYRAMUS Legnemesebb és legtehetségesebb jószágunk, a római baromfitenyésztés díjnyertes mintapéldánya.

ROMULUS Tojik-e a nemes állat?

ACHILLES Majdnem, császárom.

ROMULUS Majdnem? Hát ez mit jelentsen? Egy tyúk vagy tojik, vagy nem tojik.

ACHILLES Még nem, császárom.

ROMULUS Szóval egyáltalán nem. Ha egy tyúk semmire se jó, a serpenyőben a helye. És a jövőben az Odoaker-tyúk tozásait kérem a reggelihez. Minden rokonszenvem az övé. Hatalmas tehetség. Amit jól csinálnak ezek a germánok, azt át kell venni tőlük ha már egyszer ide jönnek.

3. JELENET

Balról Tullia Rotunda belügyminiszter rohan be halottápadtan.

TULLIA ROTUNDA Császárom!

ROMULUS Ezúton szeretnék elnézést kérni, Tullia Rotunda.

TULLIA ROTUNDA Semmi baj. De már miért, császárom?

ROMULUS Tudom, kedves belügyminiszterúrhölgyasszony, két éve nem folyósítottam a fizetésedet. De képzeld el, ma felkeltem. Jövök ki reggelizni, aztán itt mondják nekem a Pyramusék, hogy ma van március idusa. Na, mondom, akkor ma március tizenötödike emlékére csak kifizetem az egész bagázst. Erre mondják itt nekem az Achillesék, hogy a Jack megpattant az államkasszával. Hát most mit csináljak, Tullia, nem?

TULLIA ROTUNDA Császárom, soha nem hittem volna, hogy egyszer ezt mondom, de azt kell mondjam.

ROMULUS Mit?

TULLIA ROTUNDA Hogy van nagyobb bajunk is, mint a pénz hiánya.

ROMULUS Akkor úgy néz ki, hogy hála istennek.

TULLIA ROTUNDA Nem. Spurius Titus Mamma világrengető hírrel érkezett hozzád. Bevezethetem?

ROMULUS Most így osztok-szorok magamban, de sehogyse ugrik be, hogy ki az a Sirius Tutis Manna.

TULLIA ROTUNDA Spurius Titus Mamma. A lovasság prefektusa.

ROMULUS Van még lovasság? Az tök jó!

TULLIA ROTUNDA Hát ez az, hogy annyira már nincs. Ráadásul Paviánál nincs. Onnan vágatott idáig két nap, hét éjszaka, hogy személyesen adja át felségednek Orestés hadvezéred üzenetét.

ROMULUS Két nap, hét éjszaka? Paviától idáig? Az legalább egy nagyon hosszú út. Belügyminiszterúrhölgyasszony, azonnal nevezzék ki Spiritus Tuti Massát centúrióvá!

TULLIA ROTUNDA Ez bizonyára roppant megtisztelő lesz számára. Akkor rögtön felséged elé vezetem Spurius Titus Mamma immár-centúriót.

ROMULUS De nem fáradt?

TULLIA ROTUNDA Hát utalt rá, de nem mondta.

ROMULUS Utalt rá?

TULLIA ROTUNDA Azt mondta, hogy... k-fáradt...

ROMULUS K-fáradt?

TULLIA ROTUNDA Hát hogy... Érti.

ROMULUS Nem, nem értem.

TULLIA ROTUNDA Kurva fáradt. Na. Kimondtam. Most kellett ez?

ROMULUS Nyugodj meg, belügyminiszterúrhölgyasszony! Vezesd a ház legcsendesebb vendégszobájába Spartacus Totti...

TULLIA ROTUNDA Mammát.

ROMULUS Igen. Had szusszanjon egyet. Egy ilyen nemzeti vágta után ráfér. Paviától idáig. Egészen zseniális.

TULLIA ROTUNDA De a levél, felség! Csak te törheted fel a Birodalmi Fogságbaesési Pecsétet!

ROMULUS Éppen azért. Ahogy nagyapám mondta volt: amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. Kivéve, ha fáradt vagy. Akkor előbb aludd ki magad. Valahogy így mondta... Jó ember volt.

TULLIA ROTUNDA De felség...

ROMULUS Holnap jöjjön.

TULLIA ROTUNDA De felség! Csak tényleg... odaadja az üzenetet. Fél perc az egész.

ROMULUS Befejeztem volna?

ACHILLES és PYRAMUS Igen, felség, befejezte.

ROMULUS Köszönöm.

TULLIA ROTUNDA De világrengető hírről van szó!

ROMULUS És még azt is mondta a nagyapám: Drága csillagom, hírek sosem rengetik meg a világot. Csak az események, de mire hírt kapunk róluk már kész,

végük van, nem lehet rajtuk változtatni. A hírek csak felzaklatják a világot. Vagy valami ilyesmit mondott az én drága, jó nagyapám. Csodálatos ember volt. Na, szép napot, belügyminiszterúrhölgyasszony!

TULLIA ROTUNDA Szébb napot, császárom!

TULLIA ROTUNDA zavartan meghajol, és balra kimegy.

4. JELENET

PYRAMUS Császárom.

ACHILLES Apollonia műkereskedő.

PYRAMUS A görög.

APOLLONIA Felség!

ROMULUS Na most lehet, hogy én vagyok ostoba.

PYRAMUS Az semmiképpen sem lehet, felség.

ROMULUS Köszönöm. Akkor jól tudom, hogy már elmúlt február huszonnegyedike.

APOLLONIA Jó, értem. És jogos.

ACHILLES Három héttel, felség.

ROMULUS A lényegre tapintottál, Achilles.

APOLLONIA Igen, késtem, bocsánat.

ROMULUS Három hetet késtél, Apollonia, ahogyan azt tanult kollégám, Achilles volt szíves igazolni.

APOLLONIA Bocsásson meg, felség, de Alexandriában voltam árverésen.

ROMULUS Kérdeztem volna?

PYRAMUS és ACHILLES Nem, felség.

ROMULUS Köszönöm. A római birodalom csődben, te meg Alexandriában vered az árat, Apollonia?

APOLLONIA Felség, megvettem az Alexandriai Könyvtárat A-tól K-ig. Fillérekért dobálták a pöcsöm kódexeket. Most jöttem volna el?

ROMULUS Nem, nem.

APOLLONIA Hát nem is jöttem.

ROMULUS Na figyelj, Apollonia. Nem kertelek. Le vagyok égve. Nem kicsit. Nagyon.

APOLLONIA Ugye nem megint mellszobrokat akarsz rámsózni?

ROMULUS Mármint én?

APOLLONIA Mármost.

ROMULUS Nincs más. Most mit csináljak? Annyi mellszobrom van, hogy Rubicont lehet velük rekeszteni. Talán elégedetlen voltál a mellszobrokkal, amelyeket eladtam neked?

APOLLONIA Mondjam vagy mutassam, felség?

ROMULUS Most miért? Caesar, például, remek darab volt.

APOLLONIA Jó, mondjuk, Caesar az tényleg. A tukó germánok rendelték is belőle ötszázat.

ROMULUS Mi van?

APOLLONIA Mondom. Egymás után kerestek fel a szociopata germán pedagógusok, hogy szállítsak nekik a sulikba ötszáz Caesart.

ROMULUS Sulikba?

APOLLONIA Sorban alapítják a gimnáziumokat a germán őserdőben. Aztán kell nekik a Ceasar-szobor a március tizenötödikei fesztiválokra.

ROMULUS Ne idegesíts már fel, Apollonia. A germánok civilizálják Germániát?

APOLLONIA Én is elröhögcséltem rajta, de mit tegyünk? Az értelem fényét nem lehet megállítani. Amúgy meg örülj neki! Ha a germánok civilizálják Germániát, nem fognak többé betörni a római birodalomba.

ROMULUS Ez az öncivilizálódás veszélyes dolog, Apollonia. Mert ha betörnek, és mi civilizáljuk őket, akkor az úgy rendben van. De most az, hogy az őserdőben csak úgy ukk-mukk-fukk bálványimádják Caesart, az nekem sehogy se kerek.

APOLLONIA Most csak zárójelben, de tényleg. A görög kultúra nélkül ti is a mai napig Róma hét dombján őriznétek a latin birkáitokat.

ROMULUS Akkor most megveszed a maradék mellszobrokat, vagy igen?

APOLLONIA Meglátom, mit tehetek az ügy érdekében. Megbecsülgetem őket, aztán teszek egy jóindulatú ajánlatot. De csak a régi üzleti kapcsolatunkra való tekintettel.

ROMULUS Mindig is tudtam, hogy te... Szóval kösz. Érezd otthon magad! Achilles, kísérd körbe Apolloniát!

ACHILLES Igenis, császárom! Erre parancsoljon.

APOLLONIA Részemről a cseresznye.

5. JELENET

JULIA Romulus!

ROMULUS Az én drága feleségem.

PYRAMUS Császárné!

JULIA Hogy tudsz ilyenkor is enni?

ROMULUS Milyenkor?

JULIA Ilyenkor. Éppen Reának húzogattam be a hangsúlyokat az Antigonében, amikor berontott az a bűdös Ebius, akit te valamilyen érhetetlen okból kineveztéél főudvarmesterednek és akkor mondja nekem, hogy...

ROMULUS Na, was zu viel ist ist zu viel, drágám. Csak azért, mert germán?

JULIA Ha egyszer bűdös. De nem úgy bűdös, hogy bűdös germán, hanem hogy effektíve bűdös. Ne mondd nekem, hogy nem szoktad érezni a birodalmi gyűléseken azt az átható, masszív, csípős germán-szagot!

ROMULUS Julia, eszem.

JULIA Nem én találtam ki, genetikailag más szaguk van. Szóval berontott az a kövér Ebius és értésemre adta, hogy rettenetes hír érkezett, Paviából.

ROMULUS Az a kövér Ebius, akármennyire is germán, egyszerre hat ember feladatát végzi.

JULIA Még a végén kiderül, hogy germánbarát vagy, Romulus.

ROMULUS Ostobaság. Korántsem szeretem őket annyira, mint a tyúkjaimat.

JULIA Jaj, hagyjál már a tyúkjaiddal!

ROMULUS Pyramus, teríts meg a Császárnénak és hozd be Odoaker első tojását.

PYRAMUS Parancsára, császárom!

JULIA Nem kérek.

PYRAMUS Akkor most nem tudom, mi tévő legyek.

ROMULUS Hozd be, Pyramus!

JULIA Szóval? Hajlandó vagy végre megmondani, mi az a rettenetes hír, amely ma reggel érkezett?

ROMULUS Nem tudom. A futár, aki hozta, még alszik.

JULIA *Akkor ébresztd fel, Romulus!*

ROMULUS *Talán „ébresztesd fel”, vagy valami.*

JULIA *Akkor ébresztessed fel, vagy valami!*

ROMULUS Nem értem, mit van úgy mindenki ráfeszülve erre a hír-dologra. Akkor. Amikor. Ma még aktuális, holnap már érdektelen.

JULIA Romulus!

ROMULUS Már csak egyet kell aludni, kicsibém!

JULIA Ha neked is három éve sínylődne germán fogságban a vőlegényed, neked se lenne kedved röhögni, drágám.

REA Három éve és nyolc hónapja.

ROMULUS Két dolog van, amin nem érdemes sírni – ahogy a nagyapám mondta -: az egyik, amin tudsz változtatni, a másik, amin nem.

ACHILLES Őfelsége. A hadügyminiszter kíván beszélni fenségeddal. Azt mondja sürgős.

ROMULUS Nem értem, mit van úgy bezsongva ma mindenki. Jöjjön *früstök* után.

JULIA Achilles, mondd meg a hadügyminiszternek: a császári család örömmel várja.

ROMULUS Megint túlzottan harcias vagy, *ebihalam*.

ACHILLES Akkor most nem tudom, mi tévő legyek...

ROMULUS Jöjjön, Achilles, jöjjön, persze.

ACHILLES Igenis, császárom!

ROMULUS Nem is kellek én ide.

7. JELENET

MARES Császárom!

ROMULUS Hú, de le vagy amortizálva. Mit akarsz, Mares?

MARES Mint az *okvetetlenkedő* germánokkal vívott háború vezetésével megbízott miniszter, megkérem felségedet, azonnal fogadja Spurius Titus Mammát, a lovasság prefektusát.

ROMULUS Miért nem hagyjátok már aludni azt a szerencsétlent?

MARES Katonához nem méltó az alvás, ha tudja, hogy császáranak szüksége van rá.

ROMULUS De a császáranak nincs szüksége rá. Legalábbis ma nem.

JULIA Romulus!

ROMULUS Mit szeretnél, *leginkább* legdrágább Júliám?

JULIA Azonnal fogadd Spurius Titus Mammát.

ROMULUS Felesleges, drágám. Pyramus épp most jelentette, hogy Odoaker egy harmadikat tojt.

JULIA Romulus, birodalmaid alatt inog a föld, katonáid az életüket áldozzák, és te szüntelenül ezekről a *szőrös tojásokról* beszélsz.

ROMULUS Odoaker, a germánok fejedelme meghódította Paviát, mert a nevét viselő tyúk ma hármat tojt, és ugye *három a latin igazság*. Tehát Septimus Traius Mattára nincs többé szükségem.

REA Apám!

JULIA Ez nem lehet igaz!

MARES Sajnos ez az igazság, felség. Pavia elesett.

REA *Elesett?*

MARES *El.*

JULIA *Pavia?*

MARES Történelmének legkeserűbb vereségét szenvedte el ezzel Róma.

JULIA De az a Pavia esett el?

MARES Az a Pavia esett el, császárnő.

REA Hol van Pavia?

JULIA Túl közel.

MARES Császárom, a prefektus elhozta Orestes fővezér utolsó üzenetét, rajta a Birodalmi Fogságbaesési Pecséttel, mielőtt egész hadseregével meglehetősen kellemetlen germán fogságba esett. A levél értékes információkkal szolgálhat a germánok hadászati stratégiáival kapcsolatban.

ROMULUS Gondolom. „Harcolunk az utolsó csepp vérünkig!” Mindegyik ezt írta eddig. Hadügyminiszter, mondd meg a lovasság prefektusának, hogy most már aztán végre feküdjön le, és aludja ki magát.

MARES De felség, a Fogságbaesési Pecsétet csak a császár törheti fel.

ROMULUS Tudom, Mares, én is tanultam római jogot. Befejeztem volna?

PYRAMUS, ACHILLES Igenis, császárom.

MARES Igenis, császárom.

MARES szótlanul meghajol, balra távozik.

JULIA Nem értem, miért csinálod ezt?

ROMULUS Mit?

JULIA Hogy nem csinálsz semmit.

REA Anya, ha Pavia elesett az nagyon nagy baj?

JULIA Nagyon nagy baj, igen.

ROMULUS Igazatok van, eljött a cselekvés ideje.

JULIA Hála annak a magasságos...

ROMULUS Ma délután kiáltványt intézek katonáimhoz.

JULIA Ez jó ötlet, csak a légióid az utolsó emberig átszöktek a germánokhoz.

ROMULUS Akkor viszont nincs mit tenni. Kinevezem Marest birodalmi marsallá.

JULIA Hát te hüye vagy. Mares egy idióta.

ROMULUS Ez igaz, viszont melyik értelmes embernek jutna ma eszébe hadügyminiszteri állást vállalni a római birodalomban?

APOLLONIA Na most becsülgettem, becsülgettem – jó napot! – nem voltam elájulva a felhozataltól, de Ovidiusért adnék három aranyat.

JULIA Jó napot!

ROMULUS Négyet. Ovidius nagy költő volt.

JULIA Bemutatnál?

ROMULUS Júlia, Apollonia, görög műkereskedő, Apollonia, Júlia, a Haza Anyja. Rea, a csurrantott mézsem.

APOLLONIA Szia! Csókolom!

JULIA És mit műkereskedik maga itt, ha nem vagyok túl indiszkrét?

ROMULUS Neki adom el a mellszobraimat.

JULIA Hogy mit csinálsz?

ROMULUS Végkiárusítást rendezünk.

JULIA Atyám egyes egyedül ezeket a mellszobrokat hagyta rád, te meg végkiárusítod őket?

ROMULUS Hiszen te is itt vagy még, *elefántcsontom*.

REA Utálom, amikor így viselkedtek!

JULIA Rea!

REA Megyek tanulni az Antigonét! (*Jobbra távozik.*)

JULIA Látod, már a lányod sem ért meg téged.

ROMULUS *Na most ne neked álljon már feljebb...*

JULIA *Miért ne?*

ROMULUS *Én írtam be ebbe az önképzőmegvalósító pénznyelő színtanodába? Szét van csúszva, mint a bulgár legó.*

APOLLONIA Bocsánat, hogy egy ilyen merész vargabetűvel visszakanyarodni látszom, de három arany és hat sestertius volna az utolsó ajánlatom, felség.

ROMULUS *Jól van, hölgyeim. Ovidius marad, te viszont végy át még néhány szobrot, akkor megkapod őket nagykeráron.*

JULIA Nagykeráron?
APOLLONIA Értjük mi egymást. Akkor turizok még egy kört.
ROMULUS Érezd otthon magad!
JULIA *Te teljesen hülye vagy... Hát te annyira hülye vagy, mint a sok évi átlag...*

8. JELENET

TULLIA ROTUNDA Császárom!
ROMULUS Mit akarsz már megint?
TULLIA ROTUNDA Isauriai Zénó, a keletrómai császár menedéket kér.
ROMULUS Zénó?
JULIA Az Isauriai?
TULLIA A keletrómai.
ROMULUS *Minek jön az ide?*
JULIA Miért, hová menjen?
TULLIA Ez igaz.
ROMULUS Igen?
JULIA Igen.
ROMULUS *Már Konstantinápolyban sincs biztonságban az ember?*
JULIA Most mondd meg.
ROMULUS És hol van most?
TULLIA ROTUNDA Odakint.
ROMULUS *És megint magával hozta mind a négyszázhetvenhat kamarását?*
TULLIA ROTUNDA *Nem, csak egyedül.*
JULIA Mi a fene.
ROMULUS Egyedül?
TULLIA ROTUNDA Hát hogy így... nincs vele senki. Más. Csak ő. Magában. Jött. Ide. Menedékért.
ROMULUS Beengedtük?
TULLIA ROTUNDA Római diplomaták hozták át a határon.
ROMULUS *Akkor jöjjön, akkor bejöhet.*

TULLIA ROTUNDA Igenis, császárom. *(kimegy)*

ROMULUS Eleve kivagyok a bizánci kamarásoktól, ráadásul *a reprezentációs keretem gyakorlatilag a nullához konvergál.*

JULIA Hát konvergálni konvergál.

ROMULUS *Hosszú nap lesz ez a mai...*

JULIA *Mintha élnél, fütyimadaram!*

9. JELENET

TULLIA ROTUNDA Felség, Isauriai Zénó.

ROMULUS Köszönöm, Tullia.

ZÉNÓ Üdvözöllek, magasztos császári nővérem.

JULIA Üdvözöllek, magasztos császári fivérem.

ZÉNÓ Üdvözöllek, magasztos császári fivérem.

ROMULUS *Szia Zénó!*

ZÉNÓ *Konsztantinosz Rodiosz: Segítségért esdeklek én. Segítségért esdeklek én...*

ROMULUS Kedves Zénó, nem ragaszkodom hozzá, hogy felmondd a bizonyára nagyszámú strófákat, amelyeket a bizánci ceremónia ír elő a menedéket kérő császárnak.

ZÉNÓ *Köszönöm.* Mióta Konstantinápolyt elhagytam, naponta körülbelül háromszor fel kellett mondanom a „Segítségért esdeklek én”-t és annak számtalan versszakát, minden elképzelhető személyiség előtt. *Belerekedtem. Minden bajom van.* Kegyetlen kamarásaim különböző stilisztikai gyakorlatokkal terrorizáltak. Éjjel-nappal instruáltak. Baszott szar volt.

ROMULUS Na. Mi merre hány centi, Zénó?

ZÉNÓ Köszönöm szépen, a körülményekhez képest jól vagyok.

ROMULUS Kamarások? Nem?

ZÉNÓ Hú, te...

JULIA Mi történt?

ZÉNÓ Még friss a seb.

ROMULUS Milyen seb?

ZÉNÓ Vadkanok. Vadkanok mindenütt.

JULIA Hol?

ZÉNÓ Nem. Bizánc és Kairó között lehattunk. Napsütötte éjszaka volt. Egy kitikkadt, sivatagos, esőáztatta erdőben bandukoltunk derék kamarásaimmal, amikor elszabadult a pokol.

JULIA Ugye nem?

ZÉNÓ Egy egész konda vadkan ütött rajtunk. Bizánc óta a nyomunkban voltak. Nem volt esélyünk.

ROMULUS Mármint a kamarásaidnak.

ZÉNÓ Egy egész vadkankonda.

ROMULUS Kairóban nem élnek vadkanok, Zénó.

ZÉNÓ De.

ROMULUS Nem.

ZÉNÓ De. Maradjunk ennyiben.

ROMULUS Tulajdonképpen miért kellett elhagynod Konstantinápolyt?

ZÉNÓ Anyósom, Verina, szövetezett a germánokkal, és elkergetett.

JULIA *Verina?*

ROMULUS *Sajátságos.*

JULIA *Az az áldott jó asszony?*

ZÉNÓ *Csalódott is vagyok.*

ROMULUS De hiszen remekül megértettétek egymást a germánokkal.

JULIA *Jaj, ne már, Romulus...*

ZÉNÓ *Parancsolsz?*

ROMULUS Szövetezted velük, hogy letaszítsd tulajdon fiadat a császári trónról... ha jól tájékoztattak a bizánci utódlás bonyolult viszonyairól.

JULIA *(nevetnek) Jaj, ez a heppje, mindig derülünk rajta. (Romulusnak) Észnél vagy?*

ZÉNÓ A fiamat megsebezte egy vadkan.

ROMULUS Vadkan.

ZÉNÓ Én is teljesen ki vagyok akadva.

JULIA A kis Raffaelt? Az nem lehet.

ZÉNÓ De. Maradjunk ennyiben. Meghalt. De most nem ez a lényeg.

ROMULUS Minek köszönhetjük tehát a látogatásod, Zénó császár?

ZÉNÓ A germánok előzönlük birodalmainkat. Össze kell fognunk. A személyeskedést pedig tegyük el egy kis dobozba. Most a kultúránkat kell megmentenünk.

APOLLONIA A két Gracchusért, Pompeiusért, Scipióért és Catóért: két aranyat és hat sestertiust.

ROMULUS Három aranyat.

APOLLONIA Jó, de akkor Mariust és Sullát is viszem.

JULIA Romulus, követelem, hogy nyomban küldd el ezt a... műkereskedőt.

ROMULUS Sajnos, Júliám, ezt nem engedhetjük meg magunknak. Nincs kifizetve még a baromfitakarmány.

JULIA *Megáll az eszem...*

ZÉNÓ Mi van itt?

JULIA A férjem éppen a megmentendő kultúránkat dobálja ki az ablakon.

ZÉNÓ Te kidobálsz az ablakon a megmentendő kultúránkat?

JULIA Mert nincs kifizetve a baromfitakarmány.

ROMULUS Nekem is vannak gondjaim.

ZÉNÓ Romulus, ne haragudj, de én úgy látom, még nem ismerted fel, mit jelent valójában a világot fenyegető germán veszedelem.

JULIA *Igen, igen.* Én is egyre ezt mondogatom újra és újra. *És mind hiába.*

ZÉNÓ A germánok sikereit nem lehet pusztán anyagi okokkal magyarázni. Nézzünk a dolgok mélyére. Városaink megadják magukat, katonáink átszöknek, népeink nem hisznek már bennünk, mert mi magunk is kételkedünk önmagunkban. Össze kell szednünk magunkat, Romulus. (*JULIA: Igen!*) Felidézni régi nagyságunkat, Caesar, Augustus, Traianus, (*JULIA: Hadrianus*) Konstantin emlékét. Nincs más út. (*JULIA: Septimius Severus*) Pláne. (*JULIA: Tarquinius Superbus*) *Köszönöm szépen!* Ha nem hiszünk magunkban és politikai küldetésünkben, el fogunk veszni.

ROMULUS Jó, hát higgyünk.

ZÉNÓ Miben?

ROMULUS A politikai küldetésünkben. Te mondtad.

ZÉNÓ Ez igaz.

Öt év szünet.

Ezzel meg is volnánk. Akkor már csak valami eszmét kell találnunk, amit szembeállíthatunk a germánok jelmondatával.

JULIA Miért, a germánok tudnak beszélni?

ZÉNÓ Ilyen világban élünk.

JULIA Mi a jelmondatuk?

ZÉNÓ „Győzzön a jobbik!” *Tiszta demagógia.* Én a következőt javasolnám:
„Tiszteletet a rómaiaknak!”

JULIA *Nagyon jó. Üzenjük a germánoknak.*

ROMULUS Ez azért jó, mert ezután biztosan tisztelni fognak.

ZÉNÓ Ugye? Ugye?

ROMULUS Az előbb megpróbáltam ironizálni.

ZÉNÓ Igaz. Akkor...

JULIA Ki kell írtanunk a germánokat!

ROMULUS Ezt most hogy érted, drágám?

JULIA Mint jelmondat.

ZÉNÓ Ki kell írtanunk a germánokat... Lényegretörő.

JULIA *Jó! Ez jó!*

ROMULUS Ez se jó.

JULIA *És most ez miért nem jó? Ki kell írtanunk a germánokat!*

ROMULUS Én inkább egy gyakorlatias, megvalósítható jelmondatot ajánlanék.

ZÉNÓ Megvalósítható? *Nem rossz.*

ROMULUS Például: „A vadkanokért és a tyúktenyésztésért!”

JULIA *Hát ezt már nem lehet elviselni!*

ZÉNÓ *Romulus, én ezt most fúrnám.*

10. JELENET

MARES Császárom! Az érzelmi analfabéta *germánok* már Róma felé menetelnek!

JULIA *Micsoda?*

ROMULUS Nocsak.

ZÉNÓ Akkor én nem is zavarok tovább! Köszönöm a reggelit!

ROMULUS Kedves egészségedre!

JULIA Az érzelmi analfabéta *germánok* már Róma felé menetelnek.

MARES Odoaker ante portas.

ZÉNÓ Egyébként mikor indul a legközelebbi hajó Alexandriába és mennyiért? És tudtok kölcsönadni?

ROMULUS Hát most így nincs a fejemben az egész menetrend, kedves Zénó.

MARES Császárom...

ROMULUS Mares!

MARES Császárom, ez a kocka még nincs elvetve. A talonban lévő akcióim közül a soros terv a következő. Nagyon veszélyes.

ROMULUS Gratulálok, Mares, ezért előléptetlek birodalmi marsallá.

JULIA Remek.

ROMULUS Manapság nem mindenkinek vannak tervei.

MARES Nem vagyok rá méltó, császárom.

ROMULUS Jó, akkor nem.

MARES De...

ROMULUS Mares, neked nincs humorod.

MARES Nem értem.

ROMULUS Te vagy a birodalmi marsall. Kineveztelek.

MARES Meg fogom menteni Rómát, ó, császárom.

ROMULUS Tégy úgy!

ZÉNÓ Gratulálok, birodalmi marsall! Nem minden nap lesz az ember birodalmi marsall!

MARES Köszönöm!

ZÉNÓ Volt ez a terved. Beavatnál minket?

MARES Totális mozgósítás.

JULIA Totális micsoda?

ZÉNÓ Milyen mozgósítás?

ROMULUS Ez milyen szó?

MARES *Ugye? Fura. Épp most találtam ki. Ez a kifejezés: „totális mozgósítás”, egy nemzettest összes erőinek minden irányból való összehordását jelenti katonai célokra.*

ZÉNÓ Na, erről van szó.

ROMULUS Ez nekem már stilisztikai szempontból sem tetszik.

JULIA Stilisztikai szempontból mindjárt kapsz egy akkora pofont...

MARES A totális mozgósításnak ki kell terjednie a birodalom valamennyi részére, amelyet az ellenség még nem szállt meg.

ZÉNÓ Igaza van a marsallnak! Csak a totális mozgósítás menthet meg minket.

JULIA Nem ördögtől való gondolat...

ROMULUS Valóban.

ZÉNÓ Megvan hát az eszme, amit kerestünk. „Mozgósíts totálisan”!

JULIA Mozgósíts totálisan!

ROMULUS Birodalmi marsall, *mind az ötven testőrömet* rendelkezésedre bocsátom.

MARES Felség, ennél kicsit totálisabb mozgósításra gondoltam.

ZÉNÓ Ennél még én is.

JULIA Romulus, ötven ember nem ember!

MARES Felség, Odoakernek százezres hadserege van, csupa jól felszerelt *exkrementum arcú* germán katona.

ROMULUS Mennél nagyobb a hadvezér, annál kevesebb katonára van szüksége.

MARES Köszönöm! Ilyen mélyen még sosem aláztak meg.

11. JELENET

APOLLONIA Na, itt a vége, fuss el véle. Tíz aranyat adok az egész bancért.

JULIA Takarodjon már el innen!

APOLLONIA Már itt sem vagyok. Szóval tíz arany.

ROMULUS Tíz arany?

APOLLONIA Nagykerár.

ROMULUS De a tíz aranyat rögtön ki kell fizetned.

APOLLONIA Mint mindig, felség.

ZÉNÓ Be sem mutatsz, Romulus?

ROMULUS Apollonia, ez itt a keletrómai császár, Isauriai Zénó. Zénó, ez itt Apollonia, görög műkereskedő.

APOLLYON Felség.

ZÉNÓ Kedves Apollonia, egyszer el kellene látogatnia Patmosz szigetére, amely hű maradt hozzám. Rengeteg különleges görög régiségem van ott.

APOLLONIA Megtehetem, felség.

ZÉNÓ Nagyon jó! Szeretettel várlak! Szerintem akkor csináljuk úgy, hogy adsz egy kis előleget és ha majd visszatértem Alexandriából...

APOLLONIA Sajnálom, de császári házaknak elvből nem adok előleget.

ROMULUS Nagyon bölcs gondolat.

ZÉNÓ Na jó, de van *torzó*. *Érdekel?*

APOLLONIA Régen magam is sokat utaztam torzóban, de ma a vásárlók nem az antik holmit keresik, hanem a germán iparművészet iránt érdeklődnek. Úgyhogy én el is indulnék.

ZÉNÓ *Germán iparművészet... Tele vagyok vázákkal meg köcsöggel...*

APOLLONIA Ma a primitívek művészete az új divat. Borzasztó, tudom, de hát a közízlésről senki sem tehet.

ROMULUS Köszönöm, Apollonia...

ZÉNÓ *Rhodoszi kolosszus bontva érdekel?*

APOLLONIA Megengedik felségtek, hogy most elbúcsúzzam?

ZÉNÓ Zeusz-szentély? Nem?

ROMULUS Sajnálom, Apollonia, hogy birodalmam általános összeomlásának kellős közepébe csöppentél bele.

ZÉNÓ Archaikus mosoly? Olcsón.

APOLLONIA *Bagatell*, felség. Végül is régiségkereskedő vagyok, ebből élek. Ami pedig a szobrokat illeti, elküldöm majd az egyik szolgámat értük.

ZÉNÓ *SEMMI? VALAMI?*

Apollonia távozik.

Görög kultúra... Olyan, mint a svéd bor. Nem, hogy szar, de nincs is.

JULIA Romulus. Belülről zokogok és te észre sem veszed.

12. JELENET

TULLIA ROTUNDA *Császárom!*

ROMULUS Alszik végre az a sportemberünk?

TULLIA ROTUNDA Ezúttal nem Spurius Titus Mamma, hanem Caesar Rupf ügyében jöttem.

ROMULUS Pyramus, van időpontja?

PYRAMUS Ez most nekem is új, felség.

ROMULUS Nem hiszem, hogy ismerném.

TULLIA ROTUNDA Fontos személyiség. Levelet írt *császáromnak*.

ROMULUS Mióta császár vagyok, nem olvasok leveleket. Ki az?

TULLIA ROTUNDA NaDrág-gyáros.

ROMULUS *Mi az, hogy naDrág?*

TULLIA ROTUNDA Germán ruhadarab, amelyet az emberek a lábszárakra húznak; nálunk is kezd divatos lenni.

ROMULUS *Milyen szó az, hogy naDrág?*

JULIA *Drág...*

ZÉNÓ *NaDrág...ulya...*

JULIA *Thrák?*

ROMULUS *Drág... drága?*

ZÉNÓ *Drága?*

ROMULUS Gazdag?

TULLIA ROTUNDA Mérheteretlenül gazdag.

ROMULUS Végre egy értelmes ember.

JULIA Azonnal fogadnod kell!

ROMULUS Örömmel várjuk a naDrág-gyárost. (*Rotunda balra kimegy.*)

ZÉNÓ Csalhatatlan ösztönöm azt súgja: ő fog minket megmenteni.

ROMULUS Te most nem elmentél Alexandriába?

13. JELENET

TULLIA Caesar Rupf, naDrág gyáros.

CAESAR RUPF Jövök már! Fel vagyok konferálva. De szar itt a térerő... Anyuka, ne csinálja itt a fesztivált. Mondtam már, tárgyalásom lesz. Nem, anyuka. Férfival. Megígérem, hogy lefekvés előtt otthon leszek.

 Á, Romulus császár!

ROMULUS Üdv néked, Caesar Rupf! A feleségem, Julia császárné.

JULIA *Heló!*

ROMULUS Ő pedig Isauriai Zénó, keletrómai császár.

ZÉNÓ *Kívánok!*

ROMULUS Mit kívánsz tőlem, Caesar Rupf?

CAESAR RUPF Családom tulajdonképpen Germániából származik, de már Augustus császár idején Rómában telepedett le, és az első évszázad óta vezető szerepet visz a textilszakmában.

ROMULUS Örvendek.

CAESAR RUPF Felség, én, mint nadrág-gyáros csak komoly üzletekkel foglalkozom.

ROMULUS Természetesen.

CAESAR RUPF Józan logikámmal meg tudom ítélni, hogy Róma konzervatív köreinek szemlélete határozottan nadrágellenes. Irtóznak minden újtól, irtóznak attól, hogy világosság gyűljön a koponyájukban.

ROMULUS Ahol a naDrág kezdődik, ott ér véget a kultúra.

ZÉNÓ Sőt.

CAESAR RUPF Ezt a szellemességet ön mint császár természetesen megengedheti magának, én azonban a kendőzetlen valóság embere vagyok, és azt vallom: a nadrágé a jövő! Holtbiztosan tönkremegy az a modern állam, amelyben nem viselnek nadrágot. Az, hogy a germánok nadrágot viselnek, és oly bámulatos előrehaladást érnek el, mély törvényszerűsége utal. A mindenkori államférfiak, akik az orruknál nem látnak tovább, ideig-óráig kétségbe vonhatják ezt, de egy üzletember számára a napnál világosabb ez az összefüggés. Róma a beözönlő germán hordák ostromának csak nadrágban állhat ellen!

ROMULUS Mi az ajánlatod?

CAESAR RUPF Felség, itt van egyfelől a Rupf Cégbirodalom, másfelől pedig a római birodalom, igaz?

ROMULUS Tegyük fel.

CAESAR RUPF Nézzünk szembe a tényekkel, szentimentalizmus nélkül. Mögöttem néhány milliárd sestertius áll, ön mögött pedig a tátongó szakadék.

ROMULUS Ennél jobban meg sem lehet fogalmazni a különbséget.

CAESAR RUPF Először arra gondoltam, hogy felvásárlom az egész római birodalmat.

ROMULUS Caesar Rupf, erről a legkomolyabban kell tárgyalnunk.

JULIA *Róma nem eladó.*

ZÉNÓ *Se kelet, se nyugat.*

ROMULUS Mindenesetre had üsselek lovaggá.

CAESAR RUPF Köszönöm, felség, de már minden elképzelhető kitüntetés összevásároltam. *Nézze, hogy őszinte legyek* elvettem a felvásárlást. A római birodalom gazdaságilag annyira lezüllött, hogy még egy Rupf-féle világcégnek is meg kell gondolnia, érdemes-e milliókat ráköltöntenie. Állítsunk talpra egy ilyen monstrumot, és ne tudjunk vele mit kezdeni? Vagy világcég, vagy világbirodalom! Kereken kimondom, én a világcég mellett döntöttem:

az jövedelmezőbb! Ellene vagyok tehát a vételnek, Romulus császár, de nem ellenzem a *liaison*-t.

- ROMULUS *Akkor* mégis hogy képzeled el a kapcsolatot a világbirodalom és a cégbirodalom között?
- CAESAR RUPF Merőben organikusan. Mint üzletember, csakis az organikus dolgokat szeretem. Mottóm: „Gondolkozz organikusan, vagy menj tönkre!”. A germánoknak tehát először is megmutatjuk, merre van a kijárat.
- ROMULUS Az egy kissé nehéz lesz.
- CAESAR RUPF Egy világcég tulajdonosa nem ismeri azt a szót, hogy nehéz, pláne, ha kellő mennyiségű költőpénz áll rendelkezésére. Odoaker érdeklődésemre írásban kijelentette, hogy tízmillió ellenében hajlandó kiüríteni Itáliát.
- ROMULUS Odoaker?
- JULIA Mi van?
- CAESAR RUPF A germán törzsfő.
- ZÉNÓ Dobjuk már össze! Összedobjátok?
- TULLIA Összedobnánk, ha.
- JULIA Odoaker kiüríti Itáliát?
- ROMULUS Érdekes. Róla pont nem hittem volna, hogy megvásárolható.
- CAESAR RUPF Ma mindenki megvásárolható, felség. Az összeget természetesen én fizetem ki.
- JULIA Hála égnek!
- ZÉNÓ Az egész római birodalom nevében ez az!
- ROMULUS És mit kérsz a segítségédért cserébe, Caesar Rupf?
- CAESAR RUPF Tehát. Kifizetem a tízmilliót, és még néhány milliócskával megfinanszírozom az impériumot, éppen csak hogy a víz fölött tudjuk tartani a fejét, hogy el ne süllyedjen. A legegészségesebb állam is így vegetál. Egy feltételem van...
- JULIA Igen?
- CAESAR RUPF ...azonkívül persze, hogy a *kötelező* nadrágviselést *törvénybe lesz iktatva*, mégpedig hogy hozzám adja lányát, Reát, feleségnek. Mert az, ugye, a napnál is világosabb, hogy *liaisonunkat* csak így tudjuk organikusan megalapozni.
- ROMULUS Leányom egy patrícius menyasszonya.
- JULIA *Ez nem jelent semmit, drágám.* Egy elszegényedett patríciusé, aki három éve germán fogságban szenved.
- ZÉNÓ *Három éve? Sanszos, hogy halott. Remélem.*

CAESAR RUPF Nézze, felség, én józan üzletember vagyok. Szemrebbenés nélkül el kell ismernie, hogy a római világbirodalmat már csak egy ilyen megbízható, tapasztalt világcég segítségével lehet megmenteni, különben dübörgő léptekkel bevonulnak a germánok, hiszen máris itt ólálkodnak Róma falai alatt. Ön ma délután *tizennégyharminckor* megadja nekem a választ. Ha nemet mond, elveszem Odoaker lányát. A Rupf Cégnak örökös kell. Erőm teljében vagyok. *Tizennégyharminc. Ajánlom magamat.*

14. JELENET

JULIA Romulus, azonnal beszélned kell Reával.

ROMULUS És mégis mit mondjak neki?

JULIA Egyszerűen azt, hogy azonnal hozzá kell mennie Caesar Rupfhoz.

ROMULUS A római birodalmat itt és most eladom egy marék sestertiusért, de eszem ágában sincs a lányomat adni el.

JULIA Rea önként fogja feláldozni magát a birodalomért. Nincs más választása.

ROMULUS Több száz évig annyit áldoztunk az államnak, most itt az ideje, hogy az állam hozzon áldozatot értünk.

JULIA Romulus!

ZÉNÓ Ha a lányod nem megy hozzá azonnal, vége a világnak.

ROMULUS Nekünk lesz végünk. Nagy különbség.

ZÉNÓ A világ mi vagyunk.

ROMULUS Ennél ez egy kicsit bonyolultabb.

ZÉNÓ Egy szavadba kerülne megmenteni Rómát.

ROMULUS Rea nem megy hozzá Caesar Rupfhoz. Téma lezárva.

ZÉNÓ *Egy olyan embernek, mint te, nem szabadott volna Róma császárává válnia. (kimegy)*

JULIA Romulus, engem Juliának, a Haza Anyjának neveznek, és én büszke vagyok erre a címre. Most, mint a haza anyja akarok veled beszélni. Te egész nap csak a reggelid mellett ülsz. Csak a tyúkjaid érdekelnek. Nem fogadod a futárokat. Nem vagy hajlandó a totális mozgósítást elrendelni. Nem szállsz harcba a germánok ellen. Nem adod hozzá a lányodat az egyetlen emberhez, aki megmenthet minket. Tulajdonképpen mit akarsz?

ROMULUS Nem szeretném megzavarni a történelmet folyását, *drága Hazám Anyja.*

JULIA *Drága Hazám Atyja, szégyellem, hogy a feleséged vagyok. (Jobbra távolik.)*

ROMULUS Pyramus, szedj le. *Szerintem befejeztem a früstököt.* A kézmosó edényt, Achilles.

ACHILLES Végre van egy mondatom, császárom.

15. JELENET

Spurius Titus, Tullia Rotunda, Zénó és Mares be.

SPURIUS TITUS *Itt a genoterm, császárom! (Térdre borul Romulus előtt.)*

ROMULUS Ki vagy te?

MINDENKI Spurius Titus Mamma, immár-centúrió.

ROMULUS *Á, a sportoló.* De szépen összegyűltünk. Mi a helyzet?

SPURIUS TITUS Két nap, hét éjszaka nyargaltam Paviától idáig. Kilenc ló dőlt ki alattam, tizenhárom nyíl sebzett meg, és mikor ideértem *komornyik, ügyfélkapu, pecsét, címpéldány.* Íme, császárom, utolsó hadvezéred, Orestes üzenete.

TULLIA Az egész udvar nevében tisztelettel felkérem császári fenségedet, hogy törd fel a Birodalmi Fogságbaesési Pecsétet.

ZÉNÓ A helyedben én is ezt tenném. Ez a minimum.

MARES Nincs több időnk. Most tudtuk meg, hogy a germánok már Rómában vannak.

TULLIA Orestés a legkitűnőbb stratégia a birodalomban.

ZÉNÓ Igen.

MARES Az ő hadászati meglátásai megfordíthatják a kockát.

TULLIA Ha most nem teszünk semmit, akkor ki?

ROMULUS *(nem mozdul)* Spurius Titus Mamma. Megsebesültél és kimerültél. Minek ez az elképesztő erőfeszítés?

SPURIUS TITUS Még élhet Róma.

ROMULUS Róma rég meghalt. Eredj aludni, prefektus!

15. JELENET

TULLIA Ez most annyira kellemetlen, hogy mit csináljunk?

ZÉNÓ Bravo! Gratulálok! Kurvajó császárotok van!

SPURIUS TITUS Császár?! Az, császár... Hogy most már tényleg baszná magát telibe. Mi a faszt képzél ez magáról? Nem fogja fel azzal a picsafüst agyával, hogy meg fogunk halni?

TULLIA Na.

SPURIUS TITUS Milyen ország ez, ahol engedik, hogy egy ilyen faszkalap irányítson mindent? Korrupt, bürokratikus fasznyelő fasz. Le se szarja, hogy szarban vagyunk.

ZÉNÓ De, azért leszarja.

MARES Higgadjunk már le! Nyugodjunk már meg!

SPURIUS TITUS A lónak a faszát!

TULLIA Ezt most már tényleg fejezze be!

ZÉNÓ Hát ezért tart itt ez az ország...

MARES Ki kell dolgoznunk egy haditervet.

ZÉNÓ Amúgy miért nem bontjátok ki azt a levelet?

TULLIA Miért? Miért? Maga szerint miért?

MARES Mások leveleit nem illik kibontani.

ZÉNÓ Tessék?

SPURIUS TITUS Ez a császár levele. Rajta azzal a kettékúrt Fogságbaesési Pecséttel.

MARES Aki felbontja, hazaárulást követ el.

ZÉNÓ Így már minden világos.

TULLIA Egy hazát elárulni nem tréfadolog.

SPURIUS TITUS De tényleg a kurva anyját.

ZÉNÓ Akkor nem tudom. Ez most ilyen gordiusi csomó.

TULLIA Birodalmi marsall, talán szólnunk kéne Julia császárnénak.

MARES Ő nő.

TULLIA Az igaz.

Csend.

SPURIUS TITUS Geci.

Csend.

ZÉNÓ Várjál... várjál...

MARES Reggelre itt vannak a germánok.

ZÉNÓ Lehet, hogy megvan.

TULLIA Micsoda?

SPURIUS TITUS Picsafáradt vagyok. Rádásul.

ZÉNÓ Hogy is volt ezzel a pecséttel?

MARES Hogyhogy hogy?

ZÉNÓ Hát, hogy miért nem? Mert akkor simán. Nem?

TULLIA Mondjuk ebben van valami.

SPURIUS TITUS Ezzel ugye nem azt akarod mondani, hogy...?

ZÉNÓ Tudom, nem a legegyszerűbb út...

MARES Aki feltöri a Birodalmi Fogságbaesési Pecsétet, az hazaáruló! Úgyhogy nem teljes értem, miről megy a susmus.

ZÉNÓ Hát, hogy pont, hogy nem.

MARES Nem?

TULLIA Hogy nem törjük fel.

MARES Hanem.

SPURIUS TITUS Mondjuk azt nem tudom, nekem is csak idáig van meg.

ZÉNÓ Mert azt még nem mondtam.

MARES Akkor fogjon hozzá!

ZÉNÓ Azon kezdtem el gondolkodni, hogy ezt a hazaárulást kéne valahogy kijátszani.

MARES Kijátszani?

ZÉNÓ Hát, hogy az üzenethez is hozzájussunk, ugyanakkor a becsület is megmaradjon. Jogilag.

SPURIUS TITUS Jogilag már kivan a faszom.

ZÉNÓ Van valakinél ilyen fogsági pecsét?

MARES Birodalmi Fogságbaesési Pecsét.

ZÉNÓ Az, az.

TULLIA Hát, az minden nyugatrómainál van. Ha netalán fogságba esne.

ZÉNÓ Hát akkor?

MARES Akkor?

TULLIA Hozok egy gyertyát.

SPURIUS TITUS Most ne égesetek már. Két nap, hét éjszaka ez nem jutott eszembe... A kurva életbe.

MARES Én most teljesen elvesztettem a fonalat.

ZÉNÓ Tehát, hogy szépen leolvasszunk, kikapjuk a levelet, elolvassuk, már visszahajtogatjuk, bumm bele a pecsét a forró viaszba, mintha mi se történt volna.

MARES Ha jogilag nem is, de ez attól még hazaárulás.

SPURIUS TITUS A faszom a hazába, most már. Mármint pozitív értelemben.

Égetnek. Kigyullad a levél.

TULLIA Ez most nem baj? Vagy nem?

SPURIUS TITUS Bazdmeg! Bazdmeg!

ZÉNÓ A levél most ég.

MARES Spárgabort!

TULLIA Ez nem az a pillanat!

A levél eloltódik.

SPURIUS TITUS Füstbe ment a terv.

MARES Most elárultátok a hazát...

ZÉNÓ A ti hazátok...

TULLIA Miért, te nem voltál itt?

MARES Miért? Itt voltam?

TULLIA Hát lenni voltál.

SPURIUS TITUS Ez vérciki. Rejtsük már el a toszba.

ZÉNÓ De még hátha.

TULLIA Látszik?

MARES Igen?

ZÉNÓ Még olvasható.

SPURIUS TITUS Mit ír?

ZÉNÓ Semmit. Olvasok.

MARES Na, de mégis.

ZÉNÓ „...summa summárum, ezzel a módszerrel megsemmisítő erejű csapást mérhetünk a germánokra. Más esélyünk viszont nincs. Azonnal intézkedjenek a fentieknek megfelelően. Orestes. U.i.: Érdemes előtte lehajolni.”

TULLIA Igen?

ZÉNÓ Igen.

SPURIUS TITUS Az lehetetlen. Adja ide!

MARES Isauriai Zénó. Te elégetted a hazát.

ZÉNÓ Én legalább csinállok valamit.

SPURIUS TITUS A kurvaanyja...

ZÉNÓ De ha zavarok, akkor el is mehetek.

SPURIUS TITUS Kurvára zavarasz.

ZÉNÓ Senki nem kérdezett.

TULLIA Akkor most mi van?

MARES Akkor most vége.

ZÉNÓ Vége?

MARES Vége.

TULLIA Vége?

MARES Vége.

SPURIUS TITUS Vége?

MARES Most nem tudom, hogyan mondhatnám másképp.

SPURIUS TITUS Jó, nem kell ordibálni.

MARES A germánok legkésőbb holnapra itt lesznek. Nem vagyok benne teljesen biztos, hogy ötven emberrel fel tudom tartóztatni a germán hordákat. Életbe lép a...

TULLIA Ugye nem?

ZÉNÓ Mi nem?

MARES A Béta Súlyom hadművelet.

SPURIUS TITUS Hogy én mióta nem számítottam erre...

TULLIA Biztos?

MARES Van jobb ötleted?

Csend. Tullia elindul az első pár dobozzal égetni a levéltárat.

ZÉNÓ Most beavatna valaki?

MARES Centúrió! Segíts a belügyminiszterúrhölgyasszonynak!

SPURIUS TITUS Igenis, birodalmi marsall!

ZÉNÓ Most mi a tököm az a Béta Súlyom hadművelet? De most komolyan.

MARES Készségesen és szó nélkül áttelepítjük a császári udvart Szicíliába.

ZÉNÓ Szicíliába?

MARES Egy dologra kérném meg.

ZÉNÓ Bármit, örömmel!

MARES Ne avatkozzon bele a hadműveletbe.

ZÉNÓ Mi ez a füsthang?

TULLIA Megsemmisítjük a levéltárat.

ZÉNÓ Mármit melyik levéltárat?

SPURIUS TITUS A birodalmi levéltárat. Seggtitán.

MARES Ez is a Béta Súlyom hadművelet része.

TULLIA A germánok semmit nem találhatnak meg.

ZÉNÓ De ez Róma múltja. A kezdetektől.

SPURIUS TITUS Pontosan.

MARES Van mit elégetni.

ZÉNÓ Dicső császárok krónikái! Hagyjátok a tűz martalékává válni? Eleink szólnak hozzánk e pergameneken!

SPURIUS TITUS De picسا nehéz a múlt.

MARES Dicső császárok? Rólad is van itt ez az.

ZÉNÓ Rólam?

TULLIA Mindannyiunkról van itt ez az.

MARES Jobb ez így.

ZÉNÓ Jó, hát én ezt mélyeségesen felháborítóknak tartom, de hová kell vinni ezeket?

TULLIA Erre tessék.

MARES Úgy is felfoghatjuk, hogy a stratégiai helyzetünk óráról órára kedvezőbb.

SPURIUS Nézőpont kérdése.

MARES Vereségről vereségre javul. Minél beljebb merészkednek a *kelekótya* germánok a félszigetre, annál hamarabb kerülnek zsákutcában, és akkor lehetőségünk lesz majd Szicíliából és Korzikából könnyűszerrel szétverni őket.

SPURIUS TITUS Először a császárt verje szét!

MARES Ha szigorúan betartjuk a Béta Súlyom hadművelet hadműveleteit, talán még van esélyünk.

ZÉNÓ Van? Tudtam.

TULLIA Mire?

MARES Az *oktondi* germánoknak nincs hajóhaduk. A szigeteken megtámadhatatlanok vagyunk.

SPURIUS TITUS Csakhogy nekünk sincs hajóhadunk. Akkor meg mit érünk a szigetekkel? Azok a *teherbebaszott* germánok megtámadhatatlanul ülnek majd a seggükön Itáliában.

MARES Akkor építenünk kell egy flottát.

SPURIUS TITUS Építenünk? Miből? A birodalom csődben van.

MARES Jó, nem kell mindig destruktívnak lenni.

TULLIA ROTUNDA Szerény véleményem szerint előbb jussunk el Szicíliába.

ZÉNÓ Mindent a maga idejében. Előbb égessük el a levéltárat.

MARES Iderendelek egy háromárbcost.

SPURIUS TITUS Miből?

TULLIA ROTUNDA Ez igaz. Egy háromárbcos olyan drága, hogy. Próbáljon találni valahol egy csónakot.

MARES Próbáljak. Tehát, hogy menjek le a kikötőbe. Én. Szólítsak le egy halászt. Hé, halász úr. Bocsánat, hogy megzavarom halászás közben. Tehát, hogy mondjam ezt. Én vagyok a birodalmi marsall, halász úr, ha esetleg tudná nélkülözni a csónakját egy kicsit, azt megköszönném. Mondjam ezt. Vagy udvariasabban? Az én kurva anyámat, halász úr, hogy egyáltalán itt vagyok. De hát hol is lennék? Csak konstruktív kollégáim megparancsolták, hogy birodalmi marsall létemre jöjjelek le csónakot koldulni a kikötőbe. Szóval tényleg, én kérek elnézést. Csak egy csónak kéne, halász úr, mert, tetszik tudni, az egész országnak nincs pénze kifizetni egy hajót. Ezt mondjam, ugye? Csak nem hazudok egy halásznak. Jajj, várjon, halász úr! Csak egy pillanat! Ja, hogy megy vissza halászni a tengerre? Mert magának még van munkája? De jó, hogy még van munkája, halász úr! De jó, hogy azt csinálja, amihez ért. De jó, hogy a többi halász nem küldi el önt, hogy jajj, halász úr kollégám, ugyan menj már el a birodalmi tanácsba, felelős politikai

döntéseket hozni. Ugye, milyen rosszul esne önnek? Ott állni, mondjuk egy – a hasamra ütök – birodalmi marsall előtt, hogy elnézést, birodalmi marsall úr, csak szeretnék felelős politikai döntéseket hozni. Halász létemre. Kár, hogy a többi halász nem hagy halászni, ha egyszer halász vagyok. Mert egy halásznak nem az a dolga, hogy felelős politikai döntéseket hozzon, birodalmi marsall úr. Mondaná ön, halász úr. Ahogy például egy birodalmi marsallnak sem feltétlenül tartozik bele a munkaköri leírásába, hogy kibaszott csónakokat kolduljon halászoktól, tenné, hozzá ön, halász úr, szerényen. Gondolom én, hülye. Szóval, most, hogy így összebarátkoztunk, ugyan, adjon már egy kis csónakot, amibe belefér mondjuk a kelet-római császár, két komornyik, két miniszter, egy idegbeteg prefektus, az egész császári család és nem utolsó sorban a totálisan mozgósított ötven fős hadseregem. Most mit mosolyog, halász úr? Ön szerint lehetetlen ötvenkilencen bepattanni egy csónakba. A római birodalom hivatalos álláspontja szerint azonban gond nélkül elférünk egy ladikban. Nem hiszi el? Kérdezze meg a belügyminiszterúrhölgyasszonyt! Vagy most nem ér rá, halász úr? Nem baj, üzenjen neki, majd én átadom. Mostanában ez a hobbim, hogy így halászok és miniszterek közt közvetítek. Tessék? Hogy egy birodalmi marsallnak nem ez lenne a dolga? Jajj, ugyan már, halász úr. Akkor, kapunk egy csónakot? Jajj, az a bárka? Nem, az nagyon nagy lesz. Sok jó ember kis helyen is elfér. Ja, hogy van tutaj is, halász úr? Köszönjük, az tökéletesen megfelel! Hogy mondjam ezt? Ez jó ötlet. Már itt sem vagyok.

Kimegy. Nem értik. Visszajön.

Most beszéltem, a halász úrral, és sajnos nem tud adni tutajt. Mikor megkérdeztem, hogy miért, kissé zaklatottan jegyezte meg, hogy: „Aki hülye, az ne menjen miniszternek!” Én pedig keríték egy háromárbcost.

Mares el.

SPURIUS TITUS

Várjon, segítek! És ez egy belügyminiszter...

Spurius el.

ZÉNÓ

Egy csónakkal belegázolni a másik lelkébe... Szánalmas.

Zénó el.

3. JELENET

AEMILIANUS Ez a császár villája?
TULLIA ROTUNDA Ki maga?
AEMILIANUS Egy kísértet.
TULLIA ROTUNDA Mit óhajt?
AEMILIANUS Eljöttem, hogy meglátogassam az atyám házát. *(Újra körülnéz.)* Egy piszkos baromfiudvar. Elhanyagolt, ócska villa...
TULLIA ROTUNDA Jobb lesz, ha eltakarodik, vagy hívom az öröket. Itt gyakorlatoznak a parkban.
AEMILIANUS Alszanak a parkban, elálmosodtak a kotkodácsolástól. Nem kell megzavarni a békés álmukat.

Az ajtóban megjelenik a CSÁSZÁRNÉ.

JULIA Ebius! Ebius! Ki látta Ebi főudvarmestert? Maga ki? Reggel óta nem látta senki.
TULLIA ROTUNDA Akkor már meglépett.
JULIA Jellemző a *negyedagyú, korlátolt, hígvelejű, baromarcú botor* germánokra. Ez mi?
TULLIA Érvénybe lépett a Béta Súlyom hadművelet.
AEMILIANUS Micsoda?
JULIA Romulus tudja?
TULLIA Még nem. Menjen csomagolni, császárné!
JULIA Szicília?
TULLIA Sí.
JULIA Rea!

Kimegy.

AEMILIANUS A Béta Súlyom hadművelet? Itt tartunk, Tullia?
TULLIA ROTUNDA Maga ismer engem?
AEMILIANUS Menekültök, mint a patkányok, Tullia?

TULLIA ROTUNDA Nem emlékszem.

AEMILIANUS Nyilván.

TULLIA ROTUNDA Legalább azt árulja el, honnan jött.

AEMILIANUS A való világból, egyenesen ide, a császári udvar nevetséges karikatúrájához.

TULLIA ROTUNDA Értem, most érkezett a frontról. Maga bátor ember. A hazáért ontotta vérért. Mit tehetek magáért?

AEMILIANUS Mit tud a germánok ellen tenni?

TULLIA ROTUNDA Életbe lépett a Béta Súlyom hadművelet. Hosszú távon tervezünk ellenállni.

AEMILIANUS Á, értem. És erről tudnak a fronton harcoló római katonák is? Vagy nekik már úgylis mindegy?

TULLIA ROTUNDA Keserves idők ezek, egy tragikus korszak, de ennek ellenére: egy olyan tökéletesen megszervezett törvényes intézmény, mint a Római Birodalom, a legsúlyosabb válságot is át fogja vészelni. Megértem, uram, a felháborodását, de higgye el, hogy magasabb kultúránk, magasabb értékrendünk le fogja győzni a *hibás* germánokat.

AEMILIANUS És ezt a gyakorlatban hogy kell elképzelni?

TULLIA Ahogy mondom. A kultúrával kell harcolnunk a germánok ellen.

AEMILIANUS Nem tudom, akkor hol rontottam el... Segíts már, Tullia, Te olyan művelt vagy! Pontosan melyik Catullus-idézettel fékezhetjük volna meg a tizenhatszoros germán túlerőt, amelyik rajtunk ütött Gorsiumnál? Melyik Horatius-kötet csorbíthatta volna ki azokat a germán töröket, amikkel a szemem láttára vágták el a társaim nyakát, mielőtt hagyták volna kivérezni őket? Melyik Plautus-komédia tréfái bírhatták volna jobb belátásra azt a germán katonát, amelyik egyesével tépte le a körmöket a bal kezemről?

4. JELENET

PHYLAX Hercegnő, itt a hangsúly a hazán van.

REA De anya azt mondta...

PHYLAX Jajj, bocsánat a zavarásért... Hetekkel ezelőtt leegyeztettem Julia császárnéval, hogy kettőtől négyig lerendelném itt a hercegnőnek az Antigonét.

REA Ez lenne a sírbolt.

TULLIA Hercegnő, édesanyád nem mondta, hogy csomagolnod kell?

REA Nem, miért?

PHYLAX Négyig próbája van, aztán felőlem csomagolhat.

TULLIA Művész úr, nemrég életbe lépett a Béta Sólyom hadművelet.

REA Mi az a Béta Sólyom hadművelet?

PHYLAX És van még hely a hajón?

TULLIA A hajó még most intéződik.

REA Milyen hajó?

PHYLAX Ha jó, ha nem jó, akkor most gyorsan megnézzük egyben.

REA De még fel sem álltunk vele.

PHYLAX Egyszer megnéznénk közlekedésrendészetileg, Tullia Rotunda, hogy ne kallódjon el a cucc.

REA Még nem tudom, ki ez a nő...

PHYLAX Hercegnő, megőszülök tőled, álljál be a helyedre! Nézd, itt van ez a fura úr. Nyugodtan mond neki is, hogy végre egyszer ebben a bűdös életben kialakuljon egy nexus a közönséggel.

AEMILIANUS Te vagy az?

PHYLAX Én. Köszönöm. Látott a K:atonában? A hetvenkedő jó alapanyag, de az Anikó nagyon gyáván nyúlt hozzá. Női rendező... halottnak a csók. Na, hercegnő, akkor baszassuk, szárazon, seggbe, de ha valami megtörténik, azért nem sértődök meg. Tesséktől megyünk! Tessék!

REA

Lássatok engem, ó, hazám polgárai
Hogy indulok én ez utolsó
Utamra, utószor
Látva a nap fényét,
S aztán soha többé.

Az egy közös úr,

PHYLAX Úr, baszdmeg!

REA Hádés engem élve hajt Akherón partja felé.
Menyegzőt nem értem én,
És nekem nem zeng a nászadal,
Engemet eljegyzett Akherón!

TULLIA Bravó, hercegnő!

PHYLAX Hát, nem tudom. Jó, nyilván lesz, akit át lehet verni, de magunkat azért ne csapjuk be. Komolyan mondom, mintha egy Anikó-rendezést látnék. Hol a tragédia? Most már tényleg fel kéne venni azt a bűvárcuccot és elmerülni a mélyére. Hercegnő, baszdmeg... Antigoné hős, te meg pusztulat civil vagy. Fel kéne nőni az anyaghoz... Nem tudom már máshogy mondani. Nézd meg, két héttel ezelőtti felírás.

AEMILIANUS Nem ismersz meg?

REA Mit óhajt?

PHYLAX Elnézést, de még tart a megbeszélés.

TULLIA Az úr katona. Most tért vissza a frontról. Kérem, jöjjön velem, kap ételt és tiszta ruhát.

AEMILIANUS Tényleg nem ismersz meg, Rea?

REA Ki vagy te?

AEMILIANUS Szép vagy, de az arcodat már elfelejtettem.

TULLIA Kérem, ne molesztálja a hercegnőt!

REA Semmi baj, Tullia! Ismertük egymást?

AEMILIANUS Van egy olyan érzésem.

PHYLAX Jó, akkor mára ennyi. Végülis nem ma van a premier. Ha bármi kérdés van, itt leszek a színészlakásban, összepakolom a cuccaimat. Tullia! Fura úr! Egy élmény volt.

AEMILIANUS Nem mersz megismerni?

REA Osztálytársak voltunk?

AEMILIANUS Nem, Rea, nem voltunk osztálytársak.

REA De évfolyamtársak voltunk?

AEMILIANUS Nem voltunk évfolyamtársak.

REA De egy suliba jártunk, nem?

AEMILIANUS Rea...

REA Ja! Színjátszóztál? Ne segíts! Tudom! Az Oidipuszban te voltál a kar! Ööö... Marius!

TULLIA Nahát, Marius, de megnőttél!

AEMILIANUS Rea, én vagyok az. *(mutatja a gyűrűt)*

TULLIA Marius, légszíves, vidd innen a kezed!

REA Aemilianus gyűrűje...

TULLIA Te nem haltál meg?

REA Már meg sem ismerlek, Aemilianus.

AEMILIANUS Soha többé nem fogsz rám ismerni. A germánok fogságából jövök.

REA Három évig vártam rád.

AEMILIANUS A germánok fogságában három év egy örökkévalóság. Ilyen sokáig senkire sem szabad várni.

TULLIA Bocsáss meg, Aemilianus!

AEMILIANUS Semmi baj.

TULLIA És... hogy vagy?

REA Te vagy az, Aemilianus?

AEMILIANUS A germánok egyre közelebb vannak.

TULLIA Tudjuk, ezért lépett életbe...

AEMILIANUS Nem azért tértem haza, hogy most elmeneküljek!

REA Mi lépett életbe?

AEMILIANUS Rea, menj és ragadj kést.

REA Ezt hogy érted, Aemilianus?

AEMILIANUS Úgy értem, hogy még egy nő is tud késsel harcolni.

TULLIA A hadművelet már elindult és nincs jogunk leállítani. Sőt, katonánk sincs.

AEMILIANUS A katonák is csak emberek, és bármelyik ember tud harcolni. Itt még mindig sok ember van.

TULLIA Politikusok.

AEMILIANUS Egyszer a politikusok is tehetnének már valamit ezért a szerencsétlen országért!

REA Ennek semmi értelme, Aemilianus. Ne stresszelj, most csak ki vagy merülve.

TULLIA Hogyha itt maradunk, akkor meg kell adnunk magunkat a germánoknak. Úgyhogy a Béta Súlyom...

AEMILIANUS Na ide figyelj! Én három évvel ezelőtt egyszer már megadtam magam a germánoknak. Nézd mit csináltak belőlem! Nézd meg! Amíg ti itt műveltétek a magas kultúrákat, odakint ezek haltak meg! Ezrek, érted? Azért haltak meg, hogy te itt csinálhasd a tragédiát. Fogalmad sincs arról, hogy mi az a halál! Fogalmad sincs, Rea! De menjél, nyugodtan, pakoljatok össze! Menjél! Süllyed a hajó! Meneküljete, patkányok!

TULLIA ROTUNDA Kedves barátom, bizonyára sokat szenvedett, és minden tiszteletünket megérdemli, de azért ne gondolja azt, hogy *mi*, itt a császári rezidenciában, nem szenvedtünk. Itt ülni, s egyik rémítő hírt a másik után hallani, anélkül, hogy tenni tudnánk bármit, ez talán a legrosszabb, amit egy politikussal történhet.

5. JELENET

MARES A pökhendi *germánok* a Via Appián dél felé menetelnek! Fél napi járőföldre vannak. Maga kicsoda?

TULLIA Aemilianus visszatért a germán fogságból.

MARES És hol van?

AEMILIANUS Te sem változtál semmit, Mares.

MARES Aemilianus! Jó szarul nézel ki.

TULLIA Találtál ingyen háromárbocost?

MARES Egy háromárbocos sincs közel s távol. Áteveztek a szeleburdi germánokhoz.

TULLIA ROTUNDA De az ég szerelmére, birodalmi marsall, muszáj szereznünk egy hajót!

MARES Jó. Akkor megpróbálok szerezni egy csónakot. (*Újra eltűnik.*)

CAESAR RUPF Belügyminszterúrhölgyasszony! Uram! Tizennégyharminc. Hol a császár?

TULLIA Sétál. Azt hiszem.

CAESAR RUPF Sétál. Remek. Remélem kristálytisza önnek, hogy Róma eleste után az impérium egy *kalap szart* sem ér. A katonai vereség csak mélyítette az államcsődöt. Ebből a gödörből már nem tud egyedül kimászni.

AEMILIANUS Maga kicsoda?

CAESAR RUPF Caesar Rupf, a Rupf Cégbirodalom tulajdonosa, kabát- és nadrágyáros.

AEMILIANUS És mit akar?

CAESAR RUPF Minden félig-meddig tájékozott politikusnak tisztán kell látnia, hogy *a római világbirodalmat csak* a Rupf Cégbirodalom milliói menthetik meg. Kérem, hogy az általam tett tisztességes ajánlatra adjanak tisztességes választ. Igent vagy nemet. Örömmel vagy világvége. Vagy hazaviszem a menyasszonyt, vagy az impériumnak *annyi meg egy bambi*.

AEMILIANUS Miről van szó?

TULLIA ROTUNDA Odoaker beleegyezett, hogy tízmillióért kiüríti Itáliát. Ez a nadrágyáros hajlandó az összeget kifizetni.

AEMILIANUS És mit kér cserébe?

CAESAR RUPF A hercegnőt.

TULLIA ROTUNDA Rea hercegnőt akarja elvenni.

AEMILIANUS Hozza ide a hercegnőt. És hívja egybe az egész udvart.

TULLIA Igenis!

AEMILIANUS Rövidesen megkapja a választ az ajánlatára, nadrággészítő.

CAESAR RUPF Gyáros.

6. JELENET

ZÉNÓ Á, Rupf úr! Csak nem?

RUPF De, úgy néz ki.

ZÉNÓ Na! És hogyan? Akkor most mégis?

RUPF Mihez képest?

ZÉNÓ És hol a császár?

RUPF Mindenesetre késik.

ZÉNÓ Maga kicsoda? Tullia, bocsánat, bejött egy hajléktalan! Majd rakjátok ki légszíves!

MARES Mi van? Baj van?

ZÉNÓ Hát csak bejött ez a hajléktalan. Ez itt magánterület! Menjen innen!

MARES Ja, nem, ő Aemilianus.

ZÉNÓ Attól még magánterület.

SPURIUS Ki az az Aemilianus?

MARES Rea hercegnő jegyese.

RUPF Tessék?

ZÉNÓ Á, a katona úr!

AEMILIANUS Marcus Iunius Aemilianus. A legio germanica legatus Augusti pro praetore legionisa.

SPURIUS Te vagy Marcus Iunius Aemilianus, a legio germanica legatus Augusti pro praetore legionisa? Salve, praetor!

AEMILIANUS Pihenj!

RUPF Maga a jegyese?

MARES Ön valaki?

RUPF Igen.

MARES Üdvözlöm!

ZÉNÓ Caesar Rupf, naDrágkészítő.

RUPF És kabát. És gyáros. Ő nem meghalt?

ZÉNÓ Hát elvileg de.

JULIA Kicsoda?

ZÉNÓ Aemilianus.

JULIA Szegénykém. Nyugodjék békében!

AEMILIANUS A Haza Anyja...

JULIA Maga még mindig itt van? Spurius!

SPURIUS Igenis, császárné!

JULIA Dobd már ki ezt a nyomorékot!

SPURIUS Ez biztos?

JULIA Á, Caesar Rupf! Ennyi az idő?

RUPF Én is késtem. Sorry vagyok!

MARES Most akkor minek köszönhetem, hogy itt vagyok, ahelyett, hogy csónakot keresnék?

JULIA Ez engem is érdekelne.

ZÉNÓ Kongattak, én jöttem.

TULLIA Én kongattam, császárné! Mindenki itt van?

ZÉNÓ Kivéve a császárt.

AEMILIANUS Az nem is baj.

JULIA Most én dobjam ki nő létemre?

SPURIUS Semmiképp.

MARES És most mit állunk itt, mint fasz a lakodalomban? Nem érünk rá dáridózni, még nincs hajónk!

TULLIA Már nem is kell.

MARES Ja, hogy már nem kell. Aha. Akkor mi a vérvörös, nyeregtáskaszagú...

TULLIA Pszt! Itt van!

REA Sziasztok! Szia anya!

JULIA Szia Rea!

REA Szia Zénó bácsi!

ZÉNÓ Szia Reácska!

REA Szia Mares!

MARES Szevasz!

REA Jó napot!

SPURIUS Hercegnő!

REA Tullia!

TULLIA Hercegnő!

REA Csókolom!

RUPF De gyönyörű...

JULIA Ugye? A lányom.

RUPF Tiszta anyja.

AEMILIANUS Rea...

JULIA Most háromig számolok és eltakarodik innen. Egy...

REA Hívattál, Aemilianus?

AEMILIANUS Igen, hívattalak.

JULIA Aemilianus! Hát miért nem szóltál? Ezer éve... De jó, hogy itt vagy!

AEMILIANUS Szeretsz?

REA Szeretlek.

AEMILIANUS Teljes szívedből?

REA Teljes szívemből.

AEMILIANUS És mindent megtennél, amit kívánok tőled?

REA Mindent megteszek.

RUPF Fiatalember. Lassan lyukadjon ki!

AEMILIANUS Akkor menj férjhez ehhez a nagyszerű pacákhoz, és szülj neki gyereket.
(*Caesar Rupfra mutat.*)

ZÉNÓ Végre egy értelmes nyugatrómai!

JULIA Rupf úr, gratulálok!

MARES Be ne avasson senki!

SPURIUS Mi van?

ZÉNÓ Éljen az ifjú pár!

RUPF Köszönjük!

TULLIA Megmenekült a birodalom!

MARES Tessék?

TULLIA Rupf úr kiürítetteti Itáliát!

RUPF De ki ám!

JULIA Annyira büszke vagyok rád, kislányom!

SPURIUS Éljen Róma!

REA Hagyjalak el?

ZÉNÓ Már el is hagytad!

AEMILIANUS El kell hagyjál.

REA Szeressek mást?

MARES Hát ha jól értem, akkor persze!

JULIA Egyem a szíved, teljesen le vagy maradva.

AEMILIANUS Igen, szeresd azt, aki egyedüliként megmentheti hazádat.

REA De téged szeretlek!

ZÉNÓ Azt szeretsz, akit akarsz, csak menj hozzá Rupfhoz!

AEMILIANUS Azért taszítalak el, hogy Róma élhessen.

SPURIUS És Róma élni fog!

TULLIA Hercegnő, az érdekházasság nem is annyira.

REA Meg akarsz gyalázni, ahogy téged is meggyaláztak, Aemilianus?

AEMILIANUS Meg kell tennünk, amire a szükség kényszerít. Szeretlek, Rea, de nem ez a fontos.

ZÉNÓ De nem ám!

JULIA Jajj, csillagom, ne értetlenkedj már!

REA Hogy kérheted ezt tőlem, ha igazán szeretsz?

AEMILIANUS Azért kérhetem ezt tőled, mert szeretsz.

MARES De ez már eldőlt, nem?

SPURIUS Dehogynem.

RUPF Lehet, hogy még időre van szüksége.

ZÉNÓ Jó, nekem meg pénzre, mégse nyafogok.

JULIA Makacs természet. Ezt az apjától örökölte.

AEMILIANUS Engedelmeskedni fogsz, császár leánya, mert szerelmed határtalan.

REA Engedelmeskedni fogok.

AEMILIANUS Az asszonya leszel.

REA Az asszonya leszek.

CAESAR RUPF Tisztelt egybegyűltek! Hercegnő! Higgye el: a könny a szememben hamisítatlan, akár a színarany. Ezzel az élettársi kapcsolattal világcégem feljutott a legmagasabb csúcsra. Páratlan teljesítmény a textilszakmában.

MARES Meg van mentve a birodalom!

ZÉNÓ És a nyugati civilizáció!

MARES A Béta Súlyom lefújva!
TULLIA ROTUNDA Azonnal állítsák le az iratmegsemmisítést!
RUPF DAL

7. JELENET

ROMULUS Megtudhatnám, mi ez a felfordulás?
MARES Róma megmenekült!
SPURIUS DAL

Csend.

AEMILIANUS Üdvözet néked, tyúkok cézára!
ROMULUS Aemilianus.
AEMILIANUS Még megismeresz, Romulus császár?
ROMULUS Légy üdvözölve!
AEMILIANUS Bocsásd meg nekem, világ atyja, hogy üdvöletedet esetleg nem a szokásoknak megfelelően viszonzom. Túl sokáig voltam germán fogságban. Már nem ismerem ki magam az udvari szokásokban.
ROMULUS De most itt vagy.
AEMILIANUS Germániában megszöktem a börtönömből, Róma császára. Gyalog jöttem el hozzád, felséges úr. Végigjártam birodalmad végtelen tájait, mérföldről mérföldre, lépésről lépésre. Láttam birodalmadat, világ atyja... Tudod te, hogy mi történik a népeddel?
JULIA Persze, hogy tudja. Nyugodj meg, Aemilianus!
AEMILIANUS Bármerre jártam, semmi mást nem láttam, csak rettenetes pusztulást.
ROMULUS Nem új számomra, amit mondasz.
AEMILIANUS Mit tudhatsz arról, amit sohasem láttál, Róma császára?
ROMULUS El tudom képzelni, Aemilianus. Örülök, hogy itt vagy. Már Rea is nagyon várt téged.
AEMILIANUS Amíg te sétáltál, megmentettük a birodalmadat, Róma császára!
JULIA Rea hozzáment Caesar Rupfhoz!
ZÉNÓ Feleségül!

MARES Megmenekültünk, császárom!

SPURIUS Ünnepelj velünk, császárom!

ROMULUS A császár nem engedélyezi ezt a házasságot.

CAESAR RUPF Melyiket?

JULIA Romulus... könyörgöm...

REA A felesége leszek, apám. Nem kényszeríthetsz rá, hogy elszalasszam az egyetlen lehetőséget, hogy megmentsem a hazámat.

ROMULUS Lányom alá fogja vetni magát a császár akaratának. Pyramus, Achilles!

PYRAMUS és ACHILLES Igenis, császárom!

ROMULUS Készítsétek elő az esti fürdőmet!

PYRAMUS és ACHILLES Igenis, császárom!

TULLIA Bakfitty.

Sötét.

II. FELVONÁS

Négyszázhetvenhat március idusának éjszakája.

1. JELENET

ACHILLES Hát, nem tudom, engem gecire idegesít, ha a színpadon ilyen öncélú káromkodások röpködnek.

PYRAMUS Ízlések és pofonok.

ACHILLES Megüti a fületem. Lerángatja valahogy egy ilyen civil szintre, ami nem tesz neki jót.

PYRAMUS Jó, most ne engem basszál már le. Ez volt az Anikó nyelve. Na mehet.

ACHILLES Mi mehet?

PYRAMUS Sötét van.

ACHILLES Azt látom.

PYRAMUS Akkor lassan meggyújthatnád a gyertyákat, nem?

ACHILLES Én?

PYRAMUS Nem, majd az a paraszt Jack.

ACHILLES De te vagy a Birodalmi Gyertyatartó.

PYRAMUS Anyád a Birodalmi Gyertyatartó.

ACHILLES Gyufa van nálam.

PYRAMUS Dejó. A gyertya meg szaron csúszik?

ACHILLES Miért csúszna szaron? Most miért kell a gyertyát mellre szívni? Akkor nyugodtan ki is mehetek érte.

PYRAMUS Jóvan, hagyjad, hozom. Add a gyufát.

ACHILLES Szóval láttam az Anikónak néhány darabját, de nem baszott meg ezzel a kurvaanyázással.

PYRAMUS Jó, hát olyannak akarta ábrázolni a világot, amilyen. Most mit tudom én, egy szolga mikor beszél hexameterben?

ACHILLES Nem tudom, akkor is inkább szép színházat nézek.

PYRAMUS Mért? Mi a szép, nem? Kissé tág fogalom tán, bazdmeg.

ACHILLES Jó, nem ez a szakterületünk.

PYRAMUS Egyezzünk ki egy döntetlenben.

ACHILLES Például, amit Phylax csinált a hercegnővel. Na, az színház.

PYRAMUS Könnyű jó színésznek lenni, ha igazából önmagad játszod. Olyan élményanyaga van a témához, mint ide Makó.

ACHILLES Én egy kicsit azért sajnáltam.

PYRAMUS Még jó. Három évig várni...

ACHILLES De nem azért, hanem ez a kavarási Caesar Rupffal...

PYRAMUS Szinte megmenekült a Birodalom.

ACHILLES Erre nemhogy nem, hanem a levéltárat is elégetik.

PYRAMUS Nem tudom, mi baja van a főnöknek. Ennyire azért nem volt hisztis anno.

ACHILLES Egyszer elmúlnak a színes éjszakák.

PYRAMUS És mikor mondjuk meg neki?

ACHILLES Még fürcsizik?

PYRAMUS Aha.

ACHILLES Szerintem még várjunk vele.

PYRAMUS Várjunk? Mire?

ACHILLES Hát hogy hátha lesz valami.

PYRAMUS De mindenki csomagol.

ACHILLES Jó, hát te akkor mondd el neki, amikor akarod, nem vagyunk összenőve.

ROMULUS Újjászülettem.

ACHILLES és PYRAMUS Császárom!

ROMULUS Két okból is jót tett a ma esti fürdő. Először is, mert igen jót ettünk, másodszer egy ilyen rémes nap után semmi nem tesz jobbat, mint egy jó fürdő. Nem vagyok egy tragikus alkat, Achilles.

ACHILLES Felségednek még ma este alá kellene írnia a római néphez intézett kiáltványát.

ROMULUS Majd holnap. A birodalmi hálóköntöst, Achilles.

ACHILLES A birodalmi hálóköntöst a császárné már becsomagolta, felség. Az édesapjáé volt.

ROMULUS Akkor a császári tógát.

ACHILLES Már azt is becsomagolta, felség.

ROMULUS És a babérkoszorúm? Vagy azt is becsomagolta a feleségem?

PYRAMUS Nem, az maradt, felség.

ROMULUS Hány levél van még rajta?

PYRAMUS Kettő.

ROMULUS Ma rengeteg kiadásom volt. Kínszenvedés volt ez a délután. De legalább megsemmisítették a levéltárat. Belügyminiszterem egyetlen értelmes intézkedése.

PYRAMUS Császárom... a jövő történészei ezután hogyan fogják megismerni Róma dicső múltját?

ROMULUS Sehogyan. Különben majd úgyis újraírják az aktuális igények szerint. Nekünk ezzel nem kell foglalkoznunk. Egy pohár bort, Achilles!

ACHILLES Falernumit óhajt, felség, vagy siracusait?

ROMULUS Falernumit. Ilyen időkben csak a legjobbat.

ACHILLES A Haza Anyja beszélni kíván felségeddel.

ROMULUS Ó, az emlegetett számár...

ACHILLES Az ajtóban áll.

ROMULUS Jöjjön be a császárné.

2. JELENET

A komornyikok meghajolnak és kimennek. JULIA kilép a háttérből.

JULIA A főudvarmester átszökött a germánokhoz. Mindig óvtalak ettől az Ebitől.

ROMULUS Miért, germán létére talán meg kellett volna halnia Rómáért?

JULIA Azért jöttem, hogy beszéljünk.

ROMULUS Utazóruhában vagy, drágám.

JULIA Sokáig nem fogjuk látni egymást.

ROMULUS Soha többé nem fogjuk látni egymást.

JULIA Elhatároztam, hogy Szicíliából folytatom az ellenállást a germánokkal szemben. Bármi áron.

ROMULUS Ellenállás bármi áron: ez a lehető legértelmetlenebb dolog.

JULIA Defetista vagy.

ROMULUS Én csak mérlegelek. Ha védekezünk, bukásunk még véresebb lesz. Nagyszerűnek tűnhet, de mi értelme?

JULIA Tehát tényleg nem akarsz, hogy Rea hozzá menjen ehhez a Caesar Rupfhoz?

ROMULUS Nem.

JULIA És Szicíliába sem akarsz jönni?

ROMULUS A császár nem menekül.

JULIA Ez a fejedbe fog kerülni.

ROMULUS Valószínűleg. De van bármi értelme úgy tennem, mintha már most elvesztettem volna a fejem?

JULIA Húsz éve vagyunk házasok, Romulus.

ROMULUS Mire célozol ezzel az ijesztő ténnyel?

JULIA Valaha szerettük egymást.

ROMULUS Te is tudod, hogy hazudsz.

JULIA Tehát csak azért vettél feleségül, hogy császár lehess?

ROMULUS Pontosan.

JULIA Ezt ilyen nyugodtan a szemembe mered mondani?

ROMULUS Persze. *A házasságunk egy rakás szar volt, kedvesem, de egy pillanatig nem lehetett kétséged afelől, hogy miért is vettelek el.* Elvettelek, hogy császár lehessenek, te meg hozzám jöttél, hogy császárné lehess. Én a legelőkelőbb római főnemesség leszármazottja vagyok, te pedig Valentinianus császár és egy rabszolganő lánya. Én törvényesítettelek téged, te megkoronáztattál engem.

JULIA Szükségünk volt egymásra.

ROMULUS Pontosan.

JULIA De akkor az is kötelességed, hogy most velem gyere Szicíliába. Egymáshoz tartozunk.

ROMULUS Semmiféle kötelességem nincs többé feléd. Megkaptad tőlem, amit akartál. Császárné lettél.

JULIA Nem vethetsz semmit a szememre. Ugyanúgy cselekedtünk.

ROMULUS Nem, nem cselekedtünk ugyanúgy. A kettőnk cselekedete között végtelen nagy a különbség.

JULIA Nem látom be, miért.

ROMULUS Te becsvágyból lettél a feleségem. Minden, amit csinálsz, becsvágyból történik. Még most is csak becsvágyból nem akarod feladni az elvesztett háborút.

JULIA Azért megyek Szicíliába, mert szeretem a hazámat.

ROMULUS Egy államról alkotott absztrakt elképzelést szeretsz, amely lehetővé tette, hogy házasság révén császárnéja légy.

JULIA Jó. Becsvágyó vagyok. Számomra nincs más, csak a birodalom. Az utolsó nagy római császár, Julianus dédunokája vagyok. És büszke vagyok erre. Te

meg ki vagy? Egy csődbe jutott patrícius fia. De benned is van becsvágy, különben te sem lennél ma az egész világ császára, hanem maradtál volna az a senkiházi, aki voltál.

ROMULUS Amit tettem, nem becsvágyból tettem, hanem szükségszerűen. *A hatalom nekem eszköz volt, neked élelcél.* Én politikai belátásból lettem császár.

JULIA Miféle politikai belátásból? Mikor volt neked olyanod? Uralkodásod húsz esztendeje alatt semmit sem csináltál, csak ettél, ittál, aludtál, olvastál, és csirkéket neveltél. Ki sem tetted a lábad a vidéki birtokodról, a fővárosodba meg be sem tetted, miközben *annyira lepusztult a birodalom, hogy most nekünk is úgy kell élnünk, mint egy plebs.* Minden tehetséged abban merült ki, hogy szellemesen elhárítottad, ha szóba került, hogy megszabaduljanak tőled. Azt állítani erről a magatartásról, hogy politikai belátásból fakadt, pofátlan hazugság. A te politikai belátásod nem volt más, mint *klasszik mezei faszverés.*

ROMULUS Pontosan. Politikai belátásból nem tettem semmit.

JULIA De ehhez nem kell császárnak lenni.

ROMULUS De ez volt az egyetlen, amitől a semmittevésem értelmet nyert. Magánemberként nem tenni semmit teljesen hatástalan.

JULIA A császári semmittevés meg az államot veszélyezteti.

ROMULUS Pontosan.

JULIA Mit akarsz ezzel mondani?

ROMULUS Megfejtetted semmittevésem értelmét.

JULIA Az nem lehet, hogy kétségbe vonod az állam szükségességét!

ROMULUS Nem vonom kétségbe az állam szükségességét, csupán a mi államunk szükségességét. *Róma világbirodalommá vált, egy intézménnyé, ami hivatalosan is gyilkosságra, fosztogatásra, elnyomásra és erőszakra épül.* És itt jövök én a képbe.

JULIA Így végképp nem értem, ha ez a véleményed a római birodalomról, akkor miért lettél császár?

ROMULUS A római világbirodalom már évszázadok óta csak azért maradt fenn, mert volt egy császára. Tehát nem volt más választásom, mint császárrá válni, hogy likvidálhassam a birodalmat.

JULIA Vagy te örültél meg, vagy a világ.

ROMULUS Szerintem az utóbbi.

JULIA Egyedül azért vettél el, hogy elpusztítsd a római birodalmat, *a hazámat?*

ROMULUS Semmi másért.

JULIA A legelejétől kezdve semmi más nem járt a fejedben, csak a birodalom bukása?

ROMULUS Semmi más.

JULIA Tudatosan szabotáltad a birodalom megmentésére tett összes kísérletet?

ROMULUS Tudatosan.

JULIA Megjátszottad a cinikus *idiótát*, hogy aztán hátra szúrj minket?

ROMULUS Így is lehet fogalmazni.

JULIA Megtévesztettél.

ROMULUS Te tévesztetted meg önmagadat, velem kapcsolatban. Azt hitted, hogy olyan hataloméhes vagyok, mint te. *Tudsz te mindent, csak rosszul, szívem.*

JULIA De a te számításod bevált, ugye?

ROMULUS Róma megbukik.

JULIA Róma árulója vagy.

ROMULUS Róma bírāja. Jobb ha most elindulsz.

A császárné lassan kimegy. A háttérből előrelép Achilles.

3. JELENET

ACHILLES Császárom.

ROMULUS Üres a poharam, Achilles. Valami baj van?

ACHILLES Semmi.

ROMULUS Valami csak van.

ACHILLES Felség. Megengednéd nekem, hogy komornyiki beosztásomtól eltérően egy személyes formában tegyek fel neked egy kérdést?

ROMULUS Kérlek.

ACHILLES Egy puszta feltételezést terjesztenék eléd. Hogy mit tennél, ha... és akkor most széljegyzetben... van ez a Capua városa. Ami nem fekszik messze Campaniától. És pláne Rómától. És, mint ilyen, egy szívkoszorúér szerepét tölti be a birodalomban. Amely birodalmi szívkoszorúér, hogyha eltömődik és elhal, az egyenes út a szívroham irányába. Vagyis a birodalmi keringési rendszer leállása felé.

ROMULUS Ez anatómiailag elég pontos, Achilles, igen.

ACHILLES Szóval csak tétélezzük fel. Mit tennél te egy olyan esetben, ha kapnál egy hírt arról, hogy ezt az elég közel fekvő birodalmi Capuát megtámadták? És tegyük fel, germánok támadták meg. Feltéve.

ROMULUS Feltéve, de nem megengedve.

- ACHILLES Csak tegyük fel.
- ROMULUS Tegyük.
- ACHILLES Hogy e birodalmi iszkémia folyamánként berúgják a kaput, felprédálják a várost. Férfiak, fiak, nők, csecsemők fejét tűzik karóra és testük csak ezután válik nemi erőszak tárgyává. És még az ivóvízkészletbe is beleszarnak. Ily módon mintegy lakhatatlanná téve a már amúgy is halott emberektől üres települést, hogy e nemzeti kardiogén sokkot kihasználva bekukkantsanak ide, a császár campaniai villájába.
- ROMULUS Most császári identitásomból válaszoljak?
- ACHILLES Csak mint császár. Nem tudom.
- ROMULUS Csak hogy tisztán lássam a feladatot. Tehát, ha az előbb említett helyzet előáll és én, mint császár kell, hogy reagáljak erre a helyzetre...
- ACHILLES Igen...
- ROMULUS Én mindenképp egy többlépcsős stratégiai megoldással állnék elő.
- ACHILLES És mi lenne az, császárom?
- ROMULUS Ennek a többlépcsős stratégiai megoldásnak az első fázisában elfogyasztanék egy kupa falernumi falagninát.
- Megissza.*
- ACHILLES Értem. És... mi lenne a második lépcső?
- ROMULUS Amennyiben ez az első lépcső nem járna sikerrel, amit nehezen hiszek el, de tétélezzük fel...
- ACHILLES Nem megengedve...
- ROMULUS ...abban az esetben elfogyasztanék még egy kupa falernumi falagninát.
- Achilles újra tölt.*
- ACHILLES Ebben az esetben egészségedre, császárom.
- ROMULUS Egészségünkre, Achilles.
- Megissza.*
- ACHILLES Császárom, a hercegnő kíván beszélni veled bájdövéj.
- ROMULUS Jöjjön be a leányom.

ACHILLES Igenis, császárom! Hercegnő!

4. JELENET

Achilles kimegy. A háttérből belép Rea.

REA Szia!

ROMULUS Mi a baj?

REA Rómáról szeretnék veled beszélni.

ROMULUS Miért van az, hogy éppen ma éjszaka akar velem mindenki politikai beszélgetést folytatni?

REA Mi másról beszéljek?

ROMULUS Amiről egy lány az apjával beszélgetni szokott. Mi nyomja a szívedet?

REA Róma sorsa.

ROMULUS És Aemilianus? Már nem szereted?

REA De igen.

ROMULUS Akkor róla mesélj. Ha szereted, akkor ő fontosabb, mint Róma.

REA Hadd legyek Caesar Rupf felesége.

ROMULUS Kedves lányom, bár ezt a Rupfot a pénze miatt megfelelőnek találom, de a feltételei elfogadhatatlanok.

REA Meg tudná menteni Rómát.

ROMULUS Hát épp ez az. Egy nadrágyáros, aki meg akarja menteni Rómát, csak örült lehet.

REA Tisztában vagyok vele. És mégis hozzámegyek. És te beleegyezel, mert nincs más megoldás.

ROMULUS Elismerem, hogy nincs más megoldás. Ezt az országot már csak pénzzel lehet megmenteni. Az a kérdés, mi a jobb: a kapitális katasztrófa, vagy a katasztrófális kapitalizmus?

REA Apa!

ROMULUS De te, édes gyermekem, nem mehetsz feleségül ehhez a Caesar Rupfhoz, hiszen Aemilianust szereted.

REA Ez ebben a pillanatban teljesen lényegtelen. A hazám fontosabb.

ROMULUS Nem.

REA Kötelességünk a hazát mindennél jobban szeretni.

ROMULUS Nem. Senkinek nem lenne szabad soha annyira szeretnie a hazáját, mint a többi embert. Tulajdonképpen az a legfontosabb, hogy ne bízz a hazádban.

REA Te miről beszélsz? Olyan nincs, hogy nem bízol a hazádban.

ROMULUS Dehogyan nincs.

ROMULUS A szerelmesed nélkül tudsz élni? Sokkal nehezebb hűségesnek lenni egy emberhez, mint egy államhoz.

REA A hazámról van szó, nem csak egy államról.

ROMULUS Minden állam „hazának” vagy „nemzetnek” hívja magát, amikor tömegmészárlásra készül.

REA A hazaszeretetünk tette naggyá Rómát.

ROMULUS De nem tette jóvá. *A hazaszeretetünk volt a meleg ásó, amivel a fagyos kigyó sírját ástuk a keblünkön.*

REA *Ne haragudj, apa, de te egy cinikus tahó vagy.*

ROMULUS Nem, csak nem vagyok hajlandó belefulladásba a pátoszba, mint a tragédiáid hősei. Menj férjhez Aemilianushoz.

REA *Aemilianus le se szar, atyám.*

ROMULUS Egy embert szeretni, aki nem szeret viszont, az hülyeség, de nem reménytelen. De egy hazától elvárni, hogy viszontszeressen, na az a nonszensz.

REA Már nem szeret, csak Rómát szereti.

ROMULUS Rómának vége lesz, Aemilianusnak nem marad más, csak a te szerelmed.

REA Félek.

ROMULUS Én is. De meg kell próbálni legyőzni és helyesen cselekedni. Egész életemben ezt gyakoroltam. Próbáld meg te is. Menj vissza hozzá.

REA Jó.

ROMULUS Achilles! Segíts csomagolni a hercegnőnek!

REA Te nem jössz?

ROMULUS Maradok.

REA *Te nem jössz velünk Szicíliába?*

ROMULUS Majd a következő hajóval.

Rea és Achilles el.

6. JELENET

ROMULUS Gyere elő, Aemilianus. Gyere elő. Most már egyedül vagyunk. Ül le.

AEMILIANUS Inkább állok.

ROMULUS Későn jöttél.

AEMILIANUS Későn.

ROMULUS Koccintsunk a hazatérésedre!

AEMILIANUS Az igazságra.

ROMULUS Az igazság borzalmas, Aemilianus.

Koppanás, borulás.

ROMULUS Nézd csak! A sportoló! Elejtetted a törödet.

SPURIUS Császárom!

ROMULUS Van-e még itt valaki?

Zénó, Mares, Tullia elő.

Látom, valamennyien feketében vagytok.

TULLIA ROTUNDA Beszélni akarunk veled, Romulus császár. Visszaköveteljük a provinciákat.

MARES A légiókat.

AEMILIANUS Az birodalmat.

ROMULUS A császár nem tartozik nektek számadással.

AEMILIANUS Rómának tartozol számadással.

ZÉNÓ A történelem előtt kell felelned.

MARES A mi hatalmunkra támaszkodtál.

ROMULUS Nem támaszkodtam a hatalmatokra. Csak akkor volna jogotok így beszélni, ha a segítségetekkel hódítottam volna meg a világot, de a birodalmat, amelyet elvesztettem, nem ti szereztétek. Szabad vagyok. Semmi dolgom veletek. Csak egyikőtöknek tartozom számadással. Lépj előre, Aemilianus.

Nem tudok veled úgy beszélni, mint egy tiszttel, aki elvesztette becsületét. Civil vagyok, sosem értettem, mit jelent a tiszti becsület. Fiamként szeretlek, Aemilianus. Számomra a végső érvet jelented az olyanok ellen,

mint én; benned látni vélem a hatalom ezerszeresen bemocskolt áldozatát.
Mit követelsz, Aemilianus?

AEMILIANUS

Választ.

ROMULUS

Megkapod.

AEMILIANUS

Mit tettél annak érdekében, hogy néped ne kerüljön a germánok kezére?

ROMULUS

Semmit.

AEMILIANUS

Mit tettél annak érdekében, hogy Rómát meg ne gyalázzák?

ROMULUS

Semmit.

AEMILIANUS

És mit tudsz felhozni mentségedre? Az a vád ellened, hogy elárultad a birodalmat.

ROMULUS

Nem én árultam el a birodalmat, Róma árulta el önmagát. Ismerte az igazságot, és mégis az erőszakot választotta. Ismerte az emberséget, és mégis a zsarnokságot választotta. Kétszeresen is megalázta magát: saját népe, és azoknak a népeknek a szemében, melyeket hatalmába kerített. Láthatatlan trón előtt állsz, Aemilianus, minden római császár trónja előtt, akik között utolsó vagyok a sorban. Felnyissam a szemedet, hogy meglásd ezt a trónt, feltornyozott koponyák gúláját, melynek lépcsőiről vérzuhatag folyik végtelen vízesésként alá, Róma hatalmát táplálva? Miféle választ vársz te attól, aki a római történelem hatalmas építményének csúcjáról szól hozzád, a mélybe? Mit szólhat a te sebedhez a császár, aki saját fiainak és idegen népek gyermekeinek holtteste fölött trónol. Róma legyengült; tántorgó öregasszony lett belőle, de nem mentesül a felelősségtől; a bűn, amely terheli, nincs jóvá téve. Jönnek a germánok. Idegen vért ontottunk, a magunkéval kell most megfizetnünk érte. Ne fordulj el, Aemilianus. Az igazságtételről beszélünk, amelyre koccintottunk. Most te válaszolj: még mindig megillet minket a védekezés joga? Nem kötelességünk az áldozat sorsát vállalni?

AEMILIANUS hallgat.

Te hallgatsz.

AEMILIANUS lassan visszamegy a többiek közé, akik széles ívben veszik körül a császárt.

Legyünk őszinték egymással. Tudom, mit rejtegettek a fekete köpenyek alatt, minek a markolatát szorongatja a kezetek. De elköveltetek egy hibát. Azt hittétek, hogy egy védtelen embert találtok itt, de nem tudjátok, ki előtt álltok. Tudatosan vittem romlásba a hazát, amelyet ti meg akartok védeni. Felégetem az alapját is annak, amit építettetek. Öljetek meg, ha azt hiszitek, nincs igazam, vagy adjátok meg magatokat a germánoknak, ha beláttátok, hogy nincs többé jogunk védekezni. Válaszoljatok.

Csend.

Válaszoljatok!

AEMILIANUS (széles mozdulattal kirántja a törts)

PYRAMUS és ACHILLES Jönnek a germánok! Germánok! Itt vannak! Itt vannak a germánok!

Kifut mindenki.

ROMULUS Hol vannak a germánok?

ACHILLES Odakint, felség.

ROMULUS És mindenki meglépett.

PYRAMUS Úgy néz ki, felség.

ROMULUS Rea hol van?

ACHILLES A hercegnő...

PYRAMUS És a császárné...

ROMULUS Nos?

ACHILLES Most kaptuk a hírt.

PYRAMUS Elindultak a kikötőbe.

ROMULUS Jól tették.

ACHILLES Császárom...

ROMULUS Most már csak Romulus.

PYRAMUS Romulus...

ROMULUS Igen?

ACHILLES A hercegnő...

PYRAMUS És a császárné...

ROMULUS Mi történt?

ACHILLES *...menekülőben Szicília felé rajtuk ütöttek a germánok...*

PYRAMUS Már nem jutottak el a hajóig.

ROMULUS A früstüköt.

ACHILLES De Romulus... A germánok minden pillanatban...

ROMULUS A früstüköt!

ROMULUS Augustus nem tojt?

PYRAMUS Nem, felség.

ROMULUS Tiberius?

PYRAMUS A Juliusok egy darabot se.

ROMULUS A Flaviusok?

PYRAMUS Domitianus. De az ő tojásait felséged határozottan nem óhajtja fogyasztani.

ROMULUS És ez a tojás kitől való?

PYRAMUS Mint rendesen, Marcus Aureliustól.

ROMULUS Tojt még valaki?

PYRAMUS Odoaker.

ROMULUS Na, a bunkó germán.

PYRAMUS Hármat, felség.

ROMULUS Figyeljétek meg, ez a tyúk ma rekordot fog tojni. Mi a baj, fiúk? Üljetek le.

PYRAMUS Szó sem lehet róla, felség. A te jelenlétedben...

ROMULUS Üljetek le! Szóval?

ACHILLES Hát, hogy így gondolkoztunk Pyramusszal.

PYRAMUS Meg Achillesszel.

ROMULUS Igen?

ACHILLES A birodalom jövőjéről gondolkodtunk...

PYRAMUS És arra jutottunk...

ACHILLES Mondd...

PYRAMUS Nem, nem, mondd te...

ROMULUS Gyerekek. Na. Szét lesztek ültetve.

ACHILLES Hát, hogy ez az összeomlás-dolog nem olyan jó.

PYRAMUS Félreértés ne essék, nem veled vannak személyes gondjaink.

ROMULUS Értem. Mennétek, mi?

ACHILLES Hát nem az, hogy mennénk, de igen.

PYRAMUS És én is. Ha nem para.

ROMULUS Akkor lassan induljatok szerintem.

ACHILLES Jaja, megyünk, csak ezt meg akartuk beszélni.

PYRAMUS Ez így korrekt.

ROMULUS És? Tervek? Vagy mi lesz?

ACHILLES Hát... most nekem írt Caesar Rupf, hogy esetleg nála lehetnék...

ROMULUS Komornyik?

ACHILLES Ja, nem. Gomböntő. A nadrágyárban.

ROMULUS Na.

ACHILLES Pannóniában. Hát, nem fizet olyan jól, de legalább fizet.

PYRAMUS Persze, döfjél bele még egyet...

ACHILLES Most ezt tényleg, nem miattad.

ROMULUS Nem, nem, vágom. Pyramus?

PYRAMUS Gondoltam lehet, hogy van még egy kör ebben az Anikó dologban.

ROMULUS Jajj, felmelegítve csak a töltött káposzta a jó.

PYRAMUS Hát, ezt igazából sose zártuk le. Lógott a levegőben, hogy mi lesz.

ROMULUS És mi?

PYRAMUS Ő így a Pannon Lovasszínháznál van, főrendez. Odaköltözhetnék hozzá. Állítólag sok ott a munkalehetőség.

ROMULUS Á, a pannóninai álom. Megértem. Nyomjátok.

ACHILLES Hát, jól eltelt ez a húsz év...

PYRAMUS Jól eltelt, a macska rúgja meg...

ROMULUS Hát, ahogy nagyapám mondta egyszer: megcselekedtük, amit... Talán valamivel hosszabban mondta.

ACHILLES Te maradsz?

ROMULUS Nem hajt a tatár.

PYRAMUS Hát, az nem.

ROMULUS Csak az nem.

PYRAMUS Szép volt ez így.

ROMULUS Szép volt.

PYRAMUS Majd... biztos lesz... valahogy... vagy nem. Vagy igen.

ACHILLES Na, menjünk, mert elsírom magam, de tényleg.

ROMULUS Jó utat!

PYRAMUS Igen.

ROMULUS Hátha Pannóniában jobb uralkodók lesznek...

Összenevetnek. Elhal.

Befejeztem volna?

PYRAMUS, ACHILLES Befejezted, császárom.

Elmennek. A császár iszik egy pohár bort. Jobbról belép egy germán. Mögötte egy fiatalember lépdel, teljes hadifelszerelésben, egyenruhában.

ODOAKER Haló! Micsoda kupleráj.

THEODERIK Mocskos rómaiak...

ODOAKER Tegeződhetünk?

ROMULUS Hogyne.

ODOAKER Szevasz! Köszönj szépen!

THEODERIK Igenis, kedves bátyám. Jó napot!

ROMULUS Jó napot!

ODOAKER Tyúktenyésztő vagy?

ROMULUS Igen?

ODOAKER Képzeld, én is.

ROMULUS Te is?

GERMÁN Igen. Jól tojnak?

ROMULUS Hát... volt már jobb is a hozam. Már csak egy van közülük formában.

GERMÁN Az a leghorn típusú hibrid?

ROMULUS Igen. Odoaker.

ODOAKER Igen?

ROMULUS Igen. Honnan tudtad?

ODOAKER Én hozattam ezt a fajtát Itáliába. A legperzisztensebb tojástermelők általában a leghorn típusú hibridek, az elsőéves tojástermelési időszak akár 65 hétre is megnyújtható úgy, hogy az állomány tojástermelése még meghaladja a 70 %-ot. Ezen az éghajlaton meg a recesszív gének valósággal tobzódhatnak a tojóknakban.

ROMULUS Hát, igen. A többiek hústípusú tojók. Saját tenyésztés. És ezeknek a hústípusú tojóknak a perzisztenciája lényegesen gyengébb, ezért a tojástermelési időszakot nem is nyújtják 35-40 hétnél hosszabbra.

ODOAKER Ezt mondom én is, folyton, mint süket a csengőt. De ezek a germánok... Csak a háború...

ROMULUS Igen, igen... Mindenesetre a leghorn típusú hibridedhez csak gratulálni tudok. Kiváló fajta.

ODOAKER Hát, mindenkinek van egy álma. De bunkó vagyok. Még be sem mutatkoztam. Odoaker, üdvözöllek!

ROMULUS Örvendek!

ODOAKER Részemről a szerencse, Romulus, Róma császára. Engedd meg, hogy bemutassam az unokaöcsémet. Theoderik. Hajolj meg, öcsém.

FIATALEMBER Ahogy kívánod, kedves bátyám.

ODOAKER Hagyj magunkra, öcsém.

FIATALEMBER Kérlek, drága bátyám.

ROMULUS Igazi germán vagy?

ODOAKER Ezt dobta a gép.

ROMULUS Ószintén szólva azt hittem, a germánok máshogy néznek ki.

ODOAKER Mint a többi ember? Semmi gond, én is teljesen máshogy képzeltem el a rómaiakat.

ROMULUS Ó, könnyű ítélet, gyors kétségbeesés, ahogy a nagy germán költő mondja. Gondolom ezt a hívják nadrágnak, amit a lábadon viselsz?

ODOAKER Tessék?

ROMULUS NaDrág, nem?

ODOAKER Ja nem, ez nadrág.

ROMULUS Nadrág.

ODOAKER Nadrág.

ROMULUS Ja. Igen. Tényleg remek ruhadarab.

ODOAKER Na. Hát, elérkezett a pillanat...

ROMULUS Hát, igen. Én készen állok. Akkor? Hogy csináljuk?

ODOAKER Mármint?

ROMULUS Szúrsz vagy vágsz vagy mi legyen?

ODOAKER Szúrok?

ROMULUS Hát hogy...

ODOAKER Téged? Miért szúrnálak le én téged?

ROMULUS Mert azért jöttél, nem?

ODOAKER Jézusom. Dehogysis.

ROMULUS Dehogysis?

ODOAKER Nem azért jöttem, hogy leszúrjalak, Róma császára.

ROMULUS Hanem?

ODOAKER Én azért jöttem, hogy egész népemmel téged szolgáljunk.

ROMULUS Mi van?

ODOAKER Hogy egész népemmel téged szolgáljunk.

ROMULUS Szolgáljatok?

ODOAKER Nem is örülsz?

ROMULUS De miért?

ODOAKER Hát... Na várj. Mutatok valamit. Öcsém!

FIATALEMBER Parancsolsz, kedves bátyám?

ODOAKER Hajolj meg Róma császára előtt, öcsém.

FIATALEMBER Igenis, kedves bátyám. (*Meghajol.*)

ODOAKER Mélyebben, öcsém.

FIATALEMBER Kérlek, kedves bátyám.

ODOAKER Térdelj le Róma császára előtt.

FIATALEMBER Ahogy kívánod, kedves bátyám. (*Térdre veti magát.*)

ODOAKER Csókold meg a lábát!

THEODERIK Igenis, kedves bátyám.

ODOAKER Most állj fel, öcsém.

FIATALEMBER Ahogy kívánod, kedves bátyám.

ODOAKER Most ismét menj ki, öcsém.

FIATALEMBER Ahogy kívánod, kedves bátyám. (*Kimegy.*)

ODOAKER Láttad ezt?

ROMULUS Láttam. Mi van vele?

ODOAKER Mi van vele? A megtestesült germán ideál.

ROMULUS Udvarias fiú, igen.

ODOAKER Romulus. Azért kellett elindítanom ezt a hadjáratot, mert ő világszerte álmodik. És nem csak ő, hanem az egész germán nép.

ROMULUS Értem. Hát most itt vagytok.

ODOAKER Nem érted.

ROMULUS Dehogynem.

ODOAKER Én nem akartam ezt a háborút. De nem tehettem semmit: magamra maradtam unokaöcsémrel és az egész közvéleménnyel szemben.

ROMULUS Nem akartad a háborút?

ODOAKER Nem, de miután beláttam, hogy elkerülhetetlen, azt reméltem, hogy legalább emberséges módon meg tudom vívni, hiszen a rómaiak szinte semmi ellenállást nem tanúsítottak.

ROMULUS Még szép.

ODOAKER De tévedtem. Ahogy egyre mélyebben törtünk előre, ezek a germán állatok lemészároltak mindenkit. De mindenkit. Nőket, gyerekeket, válogatás nélkül... Nem tudtam megakadályozni. És akkor jött ez a nadrággyáros.

ROMULUS Caesar Rupf. Ismerem.

ODOAKER Na. Felajánlott tízmilliót, hogy kiűritsem Itáliát.

ROMULUS Igen, igen.

ODOAKER Szépen mindenkit lefizettem volna, visszavonulunk és be van fejezve a történet. Erre Rupf visszamondta a megállapodást.

ROMULUS Persze, mert nem adtam hozzá a lányomat.

ODOAKER Azért mondta vissza, mert te nem adtad hozzá a lányodat?

ROMULUS Ahogy mondod.

ODOAKER De miért nem? Akkor már rég befejeződött volna a háború. Neked nem a béke a célod?

ROMULUS Dehogynem.

ODOAKER Akkor most miről beszélünk?

ROMULUS Hát miről?

ODOAKER Légy a császáruk! Ments meg minket!

ROMULUS Mentselek meg? Mitől mentselek meg? Te vagy a világ ura.

ODOAKER Most még igen. De láttad az unokaöcsémet.

ROMULUS Láttam. Már hatszor kérdezted.

ODOAKER És a világnak nem rá van szüksége. Nem az ilyenekre. Ma még hallgat rám, holnap meg elvágja a torkomat a haza nevében. Nemzeti hős lesz. Tudod te, mire képesek ezek a hazájuk nevében? A haza ürügy a tömegmészárlásra, Romulus.

ROMULUS Pontosan!

ODOAKER Ezt mondom én is! A világnak rád van szüksége! Arra az emberi nagyságra, amit te képviselsz.

ROMULUS Én?

ODOAKER Ebius rengeteget mesélt rólad.

ROMULUS Ebi?

- ODOAKER Igen. A kémem volt. Csak jókat jelentett, az igaz és igazságos emberről. Rólad, Romulus. Légy a császáruk!
- ROMULUS Ezt nem hiszem el... Egész életemet arra tettem fel, hogy egy szép napon összeomlik ez a rohadt római birodalom. Magamra vállaltam Róma bírójának szerepét, mert kész voltam meghalni. Most meg azt akard, hogy tovább éljek, és visszautasítod az áldozatomat?
- ODOAKER Azt. Légy a császáruk!
- ROMULUS Nem érted. Az nem lehet, hogy nem ölsz meg. Több ezer ember halála szárad a lelkemen. A saját családomat vesztettem el. Érted? Hagytam őket meghalni, direkt nem csináltam semmit, hogy majd ti idejöttök és befejezitek, amit elkezdtem.
- ODOAKER Nagyon sajnálom, Romulus. De én nem foglak megölni. Az kurva élet.
- ROMULUS De mi az, hogy nem ölsz meg? Tessék, itt vagyok! Ölj meg!
- ODOAKER De így nem lesz vége. Kicsit higgadj le és hallgass végig. Ha nem fogadod el behódolásomat, ha itt és most nem jutunk közös nevezőre, a világ unokaöcsém ölbebe hull, és akkor megszületik egy új Róma, egy germán világbirodalom. Egy ugyanolyan véres hatalom, mint a római volt. Ha ez megtörténik, a te műved, Róma bukása is értelmetlenné válik. Nem menekülhetsz saját nagyságod elől, Romulus; te vagy az egyetlen, aki érti, hogyan kell ezen a világon uralkodni. Védj meg minket Theoderich véres nagyságától.
- ROMULUS Nem tudom tovább csinálni...
- ODOAKER Ez az utolsó szavad?
- ROMULUS Ölj meg! Térden állva könyörgök.
- ODOAKER Nem kényszeríthetlek arra, hogy segíts. A halálod értelmetlen volna; csak akkor volna értelme, ha a világ olyan volna, amilyennek elképzelted. De nem olyan.
- ROMULUS És akkor most mi lesz?
- ODOAKER Akkor... Nem tudom... Nyugdíjba küldelek.
- ROMULUS Nyugdíjba?
- ODOAKER Miért, mit csináljak? Öljelek meg? Ne bosszants már.
- Nyugdíjba küldelek, te meg kikiáltasz engem Itália királyává. Nagyon örülök neki egyébként. Most ölhetem meg az unokaöcsémet...
- ROMULUS Semmi értelme.
- ODOAKER Most még én vagyok az erősebb. Majd biztos kivárom, hogy felnőjön és párnát nyomjon az arcomba...
- ROMULUS És szerinted nem lesz más, aki belenyomja az arcomba azt a párnát? Ne bosszants már. Én tönkrevágtam Rómát, mert rettegetem múltjától, te meg

Germániát, mert borzadtál jövőjétől. Azzal viszont, hogy itt és most mi történik, egyikünk sem foglalkozott. Ott basztuk el, Odoaker, hogy nem törődtünk a jelennel.

ODOAKER Lehet, hogy ezt kicsit túlgondoltuk...

ROMULUS Az lehet. Ha a valóság fájna, ordítanánk.

ODOAKER Ó, hogy az magasságos, szájbatekert...

ROMULUS Most már hiába.

ODOAKER Theoderik meg fog ölni. Két-három év. Max. Tuti.

ROMULUS Nyugodj meg. Engem is. Biztos bántja az önérzetét, hogy meg kellett csókolnia a lábamat.

ODOAKER De tényleg. Mi az isten csinálunk majd, ha ezek felnőnek? Ott van a szemükben ez a küldetéstudat.

ROMULUS Hazádnak rendületlenül...

ODOAKER A haza minden előtt...

ROMULUS Avagy virág vagy te, hazám ifjúsága?

ODOAKER Helyiértéken kéne kezelni ezt a hazázást... Mi lesz itt, te jó isten...

ROMULUS Nem is az, hanem hogy itt mi lesz?

ODOAKER Akkor?

ROMULUS Idő van?

ODOAKER Várnak!

Elindulnak. Az ajtóban kő-papír olló.

Itt a vége és választ követelünk a kérdéseinkre.